AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ VISUOMENINIO IR KULTŪRINIO GYVENIMO SAVAITRAŠTIS. EINA KAS PENKTADIENĮ.

AMERIKA

PUBLISHED BY LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, INC.
423 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2133

Entered as Second - Class matter March 16, 1934 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

METAI VII — PENKTADIENIS, SPALIŲ (OCT.) 6 D., 1939 M. — Nr. 40 (294) — Kaina 5 c.

ŠTAI KAIP

Drąsiai sutinka.

Urbšio pareigos.

Ar tai palankumas?

Marianapolis auga.

Supranta reikalą.

Visiems rūpi, kaip Lietuvoje sutikti nauji Europos sūkuriai. Ateiną laikraščiai rodo, kad Lietuvoje nauja padėtis vertinta labai šaltai, atsargiai.

Tikime, kad skaitytojams bus įdomu žinoti, ką karo pradžioje rašė specialiai kunigams ir šiaip katalikams šviesuoliams skiriamas, prof. prel. Pr. Kuraičio redaguojamas žurnalas „Tiesos Kelias". Štai viena ištrauka iš naujausio numerio:

„Jei armotų šūviai ima drebinti erdves ir dujos siausti mūsų laukais, mes — katalikai — neturėtume nuleisti rankų ir pravirkti Jeremijo raudomis. Mirtis mums nėra blogybė. Jei reikės, mes ją sutiksime ramiai, ryžtingai ir garbingai. Tačiau, jei mums Apvaizdos bus lemta toliau nešti gyvybės žiburį savo rankose, pasitikėjimas, rimtis ir drąsa mums duos galimybių ir progų tik daugiau daryti gera mūsų artimui ir mūsų brangiajai tėvynei".

Kiekvienas supras ir giliai atjaus Lietuvos užsienio reikalų ministerį Juozą Urbšį, šią savaitę atlėkusį orlaiviu į Maskvą ir vėl grįžusį į Kauną. Kiek čia seniai jam teko lėkti orlaiviu į Berlyną, kur reikėjo ginti Lietuvos nepriklausomumo ir neliečiamumo reikalus prieš galingo kaimyno pasiryžimus. Gelbstint Tėvynės gyvybę, jam krito skaudi pareiga pasirašyti sutartį, atidavusią kaimynui lietuvių gabumais ir prakaitu išugdytą, ištobulintą Klaipėdos uostą. Dabar tenka susidurti su kitu galingu kaimynu, pavertusiu savo sostinę mažesnių valstybių pavergimo centru.

Visų lietuvių nuoširdžiausi troškimai sujungti su malda ar linkėjimais, kad Urbšiui pasisektų garbingai gelbėti tai, kas dar galima šiuo metu. Svarbiausia, mes tikime, kad priespaudos, plėšrumo viešpatavimo laikai susilauks užtarnauto galo arba... žmonija nudardės į neišbrendamą pražūtį.

Ministerio Urbšio pakvietimas į Maskvą neskamba ypatingu palankumu; šiuo metu turėtume būti tyloki ir palūkėti tikslių žinių. Reikia pripažinti, kad iki šiol Sovietų Rusija Lietuvos atžvilgiu buvo visai korektiška, žinoma, nekalbant apie komunistinių agentų slaptą veiklą.

Ar rausta nors kiek mūsiškiai komunistai, primygtinai savo spaudoje rašę, kad Sovietų Rusija siūliusi Lietuvai pasiimti Vilnių? Taip, viešai jie nerausta, bet ką sako jų sąžinės, tai jau kitas reikalas.

Turime ir labai džiuginančių žinių. Marianapolio Kolegija šiomis dienomis įsigijo naują nuosavybę, kuri pasižymi tokiu pat grožiu, kaip ir ligšiolinė. Palankiomis sąlygomis įgyta nauja nuosavybė išspręs, bent laikinai, būtinai reikalingos naujų patalpų statybos klausimą. Kolegijai reikėjo naujų namų, kuriems pastatyti buvo numatyta stambi sąmata. Tėvams Marijonams pavyko už numatytos sąmatos dalį įsigyti reikalingų patalpų ir dar gražios žemės su mišku ir viliojančiomis pievomis.

Sveikindami Tėvus Marijonus, plečiančius savo veiklą, linkime jiems susilaukti visuotinės amerikiečių lietuvių paramos savo reikšmingiems darbams. T. Marijonai spinduliuoja mums šviesiu tikėjimu, kad išeivijos lietuvybės ateitis negali būti miglota.

Amerikiečiai lietuviai jautriai supranta ir tinkamai įvertina tautos svarbius reikalus. Štai, buvo paskelbta, labai kukliai, kad Lietuvos vyriausybė nebegali tęsti savo paramos pivilijonui pasaulinėje parodoje išlaikyti. Be ypatingų prašymų, lietuviai subruzdo įvairiose vietose ir parama plaukia visu tempu. Ką tik gauta žinia, kad labai gražiai pasielgė būrelis Detroito lietuvių, susirinkusių į šeimyniška vakarėlį ir Lietuvos pavilijonui išlaikyti suaukojusių 205 dol.

Visa tai tik rodo, kaip gyvi lietuviai amerikiečiai, kai jų paramos šaukiasi tautos garbės reikalas.

KARDINOLAS MUNDELEIN MIRĖ SPALIŲ 2 D.

Chicago. — Spalių 2 d., apie 7:30 val. ryte, nuo širdies smūgio, miego metu, ramiai mirė J. E. kardinolas Jurgis Mundelein, Chicagos arkivyskupas, valdęs arkivyskupiją 24 metus. Velionis buvo 67 metų.

Kardinolas gimė 1872 m. liepos 2 d. New Yorke, lūšnų apylinkėje. Jis buvo kilęs iš tos pačios apylinkės, kur gimė ir augo jo artimi draugai a. a. kardinolas Hayes ir buv. New Yorko gubernatorius A. E. Smith. Pradžios mokyklą baigė vokiečių parapijoje; jis buvo vokiečių kilmės. Manhattan katalikų kolegijoje jis pasižymėjo nepaprastais gabumais; per 2 metus užbaigė 4 metų kursą. Iš seminarijos Brooklyno vyskupas jį pasiuntė į Romą, kur įšventintas kunigu 1895 m.

Sugrįžęs iš Romos, kun. Mundelei paskirtas Brooklyno vyskupo sekretorium pagelbininku; tuo pat laiku Brooklyno Angelų Karalienės lietuvių parapija neturėjo lietuvio klebono, kurio pareigų eiti vyskupas paskyrė jauną kun. Mundelein; jis su lietuviais labai gražiai sugyveno ir puikiai administravo parapiją. Vyskupas, labai patenkintas jo darbu lietuvių parapijoje, kun. Mundelein paskyrė Visų Šventų bažnyčios rektorium. 26 metų būdamas jis tapo jau vyskupijos kancleriu. Nuo čia prasidėjo kun. Mundelein nuolatinis kopimas aukštyn Bažnyčios gyvenime. 1909 m. jis įšventintas Brooklyno vyskupu pagelbininku; jam teko vėliau pašventinti šv. Jurgio par. lietuvių bažnyčios kertinį akmenį. 1915 m. vysk. Mundelein paskirtas Chicagos arkivyskupu, o 1924 m. jo galvą jau puošė kardinolo skrybėlė.

Kard. Mundelein pasižymėjo nepaprastais administravimo gabumais, naujų parapijų kūrimu, naujų bažnyčių, mokyklų, prieglaudų, ligoninių, našlaitnamių statyba. Lietuviams jis yra parodęs pritarimo. Neseniai jis pavedė seselėms kazimierietėms puikią ligoninę, kurią mėgino gauti įvairiausios įstaigos.

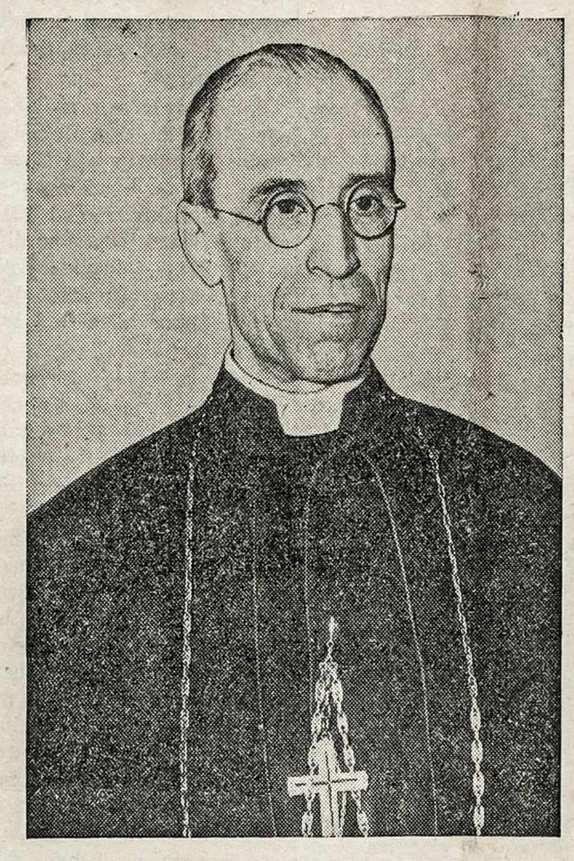

Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII, kurs šiuo metu deda visas pastangas grąžinti pasaulį į taiką. Rūpindamasis viso pasaulio žmonijos gerove, Jo Šventenybė nepaleidžia domėjimosi visų tikinčiųjų džiaugsmais ir vargais. Sužinojęs apie Brooklyno Apreiškimo lietuvių parapijos 25 metų sukaktį, Popiežius atsiuntė savo palaiminimą, apie ką rašoma žemiau spausdinamoje žinioje.

POPIEŽIAUS LAIMINIMAS APREIŠKIMO PARAPIJAI

Brooklyn, N. Y. — Apreiškimo parapija spalių 1 d. bažnytinėmis apeigomis minėjo savo gyvavimo 25 metų sukaktį, kurios proga į bažnyčią atsilankė J. E. Brooklyno vyskupas Thomas E. Molloy ir pasakė pamokslą.

Vyskupas, atsilankęs į bažnyčią, pranešė parapijiečiams ir labai džiuginančią žinią — parapijos sukakties proga gautas Popiežiaus sveikinimas ir laiminimas, kuris atsiųstas tokio turinio kablegrama:

„Holy Father bestowes apostolic benediction and sends prayerful good wishes to pastor, priestley associates, religious and people on the occasion of the Silver Jubilee Observance of the Parish of the Annunciation".

Lietuviškai Popiežiaus sveikinimas skamba taip: „Šventasis Tėvas teikia apaštališką laiminimą ir siunčia geriausius maldingus linkėjimus klebonui, kunigams pagelbininkams, vienuolėms ir parapijiečiams Apreiškimo parapijos sidabrinio jubiliejaus proga"

Persiųsdamas klebonui kun. N. Pakalniui minėtą Popiežiaus sveikinimą, vyskupas savo laiške taip parašė:

„It is a pleasure to forward to you for recording in your Parish Records the following expression of blessing and congratulation to you and your parishioners on the occasion of the observance of the Silver Jubilee Anniversary of the establishment of your Parish".

— Lietuvos futbolistams nugalėjus Taline estus 2:1, kurie buvo su latviais išėję lygiomis, Lietuva neoficialiai vadinama Pabaltijo futbolo meisteriu. Estijos sportininkai žadėjo dėti pastangas, kad nutraukti Lietuvos Latvijos sporto santykiai vėl būtų atstatyti.

NAUJA KUN. VIENYBĖS RYTŲ PROVINCIJOS VALDYBA

Jersey City, N. J. — Spalių 3 d. pas kun. M. Kemežį įvyko Kunigų Vienybės Rytų Provincijos metinis susirinkimas, kuriame aptarta sekančių metų veikla ir išrinkta nauja valdyba: pirm. kun. Matas Pankus, Bridgeport, Conn., sekr. kun. V. Masiulis, Brooklyn, N. Y. ir ižd. kun. M. Kemežis, Jersey City, N. J.

Praeitais metais Provincijai vadovavo kun. N. Pakalnis, šiemet išrinktas Kunigų Vienybės centro pirmininku.

Sovietų Rusija Kontroliuos Pabaltiją

NAUJAS SUSITARIMAS

Praėjusią savaitę mūšių frontas nepadidėjo. Rugsėjo 29 d. Rusija ir Vokietija paskelbė naują susitarimą, kurį iš Vokietijos pusės pasirašė užsienio reikalų ministeris Ribbentrop ir ambasadorius Maskvoje, o Rusijos vardu Stalinas ir komisarų tarybos pirm. Molotovas. Pagal sutartį paskelbtas visiškas Lenkijos padalinimas, suteikiąs Vokietijai didesnę buv. Lenkijos teritorijos dalį, nei anksčiau kariuomenių štabų nustatyta. Vokietijai palikta visa Varšuva ir jos sienos pratęsta 65 myliomis už Varšuvos. Vokietijai teko dalis ir lietuviško Vilniaus krašto, pietuose. Susitarime paskelbta, kad jokia kita valstybė neturi teisės reikšti pretenzijų į naujas Rusijos ir Vokietijos teritorijas, išskyrus jas pačias.

Rusų vokiečių susitarime pažymėtas ir toks punktas: jei karas ir toliau būtų tęsiamas, tai abi vyriausybės pasitars dėl tolimesnių bendrų žygių. Sutartį pasirašius, Kremliuje Vokietijos ministerio garbei suruoštos labai iškilmingos vaišės, kuriose pasikeista draugingumo kalbomis. Ribbentrop po vaišių tuojau išlėkė orlaiviu atgal į Berlyną pranešti Hitleriui naujausias žinias.

REIKALAVIMAI ESTIJAI

Naujas Rusijos su Vokietija susitarimas tuojau turėjo tvirtų atgarsių Baltijos valstybėse. Pirmoji jo smūgį pajuto Estija, kurios vardu užsienių reikalų ministeris Selter turėjo pasirašyti abipusės pagalbos sutartį, pagal kurią Sovietai gauna savo žinion dvi Estijos salas, kuriose bus steigiama laivų ir orlaivių bazės. Pačioje Estijoje turės būti leista išstatyti kelias dalis Rusijos kariuomenės. Be to, Estijos eksportas pirmoje eilėje kreipiamas Rusijos naudai.

Šiai sutarčiai įvykdyti į Estiją tuojau atvyko Rusijos kariuomenės štabo keliolika narių su vienu generolu priešakyje. Šiai delegacijai Maskva pavedė nustatyti planą, kur bus įsteigtos vietos Rusijos laivams, orlaiviams ir kariuomenei. Kontroliuodama Estijos dvi salas, Rusija gali lengvai užblokuoti Rygos įlanką. Bet spalių 4 d. radijas ir spauda pranešė, kad Rusijos karinė delegacija staiga sugrįžo atgal į Maskvą, nes estai atsisakė patenkinti komunistų generolų reikalavimus. Pasirašytos sutarties Estijos vyriausybė dar nepatvirtino, nors tvirtinimo laikas ir praėjo. Pranešama, kad Estijos vyriausybė nurodė Maskvai, kad iš jos daugiau reikalaujama, nei susitarta.

LATVIJOS LIKIMAS

Estijos ministeris, grįždamas su savo palydovais, sustojo Rygoje ir pranešė Latvijos vyriausybei, kad Maskva dabar laukia Latvijos užsienio reikalų ministerio atsilankymo. Ir tikrai — Latvijos vyriausybė tuojau susilaukė Maskvos „pakvietimo" atsiųsti užsienio reikalų ministerį pasitarimams. Latvijos užs. reikalų ministeris Munters tuojau išlėkė orlaiviu į Maskvą, kur aerodrome buvęs sutiktas gana šaltai; jo nepasitiko nei užsienio reikalų vicekomisaras, kurs paprastai sutinka užsienio valstybių atsakingus pareigūnus. Munters tuojau pakviestas į Kremlių, kur turėjo dviejų valandų pasikalbėjimą su Molotovu; pasikalbėjime dalyvavo ir Stalinas. Ko reikalauta iš Latvijos, dar viešai nepaskelbta, bet galima spėti, kad turinys toks: Rusiją nori laisvų rankų Latvijos Liepojaus ir Ventspilės uostuose ir laisvo į juos pravažiavimo per Latvijos teritoriją. Be to, manoma, kad ir Latvijai „pasiūlyta" sudaryti abipusio apsigynimo sutartį, pagal kurią abi valstybės turėtų teikti viena kitai pagalbą karo atsitikime. Munters jau grįžo į Rygą pranešti savo vyriausybei apie Rusijos reikalavimus.

URBŠIO KELIONĖ

Latvijos užsienio reikalų ministeris dar nebuvo pasiekęs Maskvos, kai iš Kauno aerodromo pakilo orlaivis, nešinąs Lietuvos užsienio reikalų ministerį Juozą Urbšį, jo artimiausius patarėjus ir Rusijos atstovą Kaune. Urbšys atvyko į Maskvą apie 6 val. vak. spalių 3 d.; čia jį pasitiko užsienio reikalų vicekomisaras Lozosky, protokolo šefas Barkov ir Maskvos garnizono naujas vadas, generolas Reviakin. Kai kurių korespondentų pranešimu, Lietuvos ministerio sutikimas buvo šiltesnėje aplinkumoje ir spėliota, kad Lietuvos adresu nelaukta tokių griežtų reikalavimų, kokie pareikšti Estijai ir Latvijai. Maskvos kai kuriuose sluoksniuose net pažymėta, kad lietuviai gali susilaukti savo senų svajonių išsipildymo — sugrąžinti sostinę Vilnių, kurį lenkai 1920 m. pagrobė. Tačiau tikresni pranešimai rodo, kad šiuo metu nėsą jokios vilties atgauti Vilnių, nebent tik kelias Vilniaus krašto apskritis, už kurių grąžinimą būsią pareikalauta tam tikrų Lietuvos nuolaidų. Bet kokia kaina už tai, šiuo metu nežinoma. Rašant šiuos žodžius, Urbšys grįžo orlaiviu atgal į Kauną, skubindamas su žiniomis vyriausybei. Spėliota, kad Sovietų Rusija reikalauja ypatingų privilegijų Maskvos — Romnų — Vilniaus — Kauno — Liepojaus geležinkelio linijoje. Visa tai veikiai sužinosime, o dabartinės žinios labai miglotos.

SUOMIJOS EILĖ

Sekantis taškas, kur kris Rusijos skubios politikos aštrus dėmesys — Suomija. Iš kai kurių šaltinių jau pranešama, kad Suomijos užsienio reikalų ministeris jau pakviestas į Maskvą, tačiau Suomijos vyriausybė tai užginčija. Suomių spauda energingai kalba, kad jų valstybei negali būti statomi reikalavimai, bet tikrovė veikiai parodys, ar tos drąsios viltys turėjo pagrindo.

RUMUNŲ PASIENY

Sovietų Rusijos politinė veikla šiuo metu reiškiasi ne tik šiaurėje. Jos šūvius ypatingai jaučia Rumunija, kur prie Besarabijos pastatyta gausi raudonoji armija. Spalių 4 d. pranešta, kad Rumunijos pasienyje pastebėtas didelis rusų kariuomenės judėjimas, ypatingai pietinėje dalyje. Sov. Rusija niekada nebuvo atsisakiusi nuo savo pretenzijų į Besarabiją, kurią rumunai gavo po didžiojo karo. Rumunai šiuo metu turi sumobilizavę didelę savo kariuomenę ir laukia sekančio Rusijos ir Vokietijos žingsnio.

TURKIJA NEUTRALI?

Turkijos padėtis labai neaiški. Jos užsienio reikalų ministeris tebėra Maskvoje, bet nepasiekė jokio susitarimo. Sovietų užs. reikalų komisaras jau retai su juo pasimato. Londone šiuo metu vieši Turkijos kariuomenės štabo žymus generolas, su kuriuo turima karinio pobūdžio pasitarimai. Pagal ankstesnį susitarimą Turkija turėtų būti Anglijos sąjungininke, jei Turkija būtų užpulta. Rusijos ir Vokietijos diplomatija stengiasi Turkiją atitraukti nuo artimų ryšių su Anglija ir Prancūzija. Pati Turkija, kaip atrodo, nori išlikti neutrali kiek galima ilgiau.

LENKAI SUDARĖ NAUJĄ VYRIAUSYBĘ

Paryžius. — Lenkijos prezidentas Moscicki atsistatydino ir, pagal veikusią konstituciją, savo įpėdiniu paskyrė senato buv. pirmininką Raczkewicz, kurį laiką buvusį Vilniaus vaivadą. Naują ministeriu pirmininku pakviestas gen. Sikorsky. Naują vyriausybę tuojau pripažino Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė naują lenkų vyriausybę laiko teisėtą. Turkijos vyriausybė irgi viešai pareiškė, kad ji ir toliau palaikys santykius su Lenkijos vyriausybe, nepripažindama Lenkijos užkariavimo.

HITLERIS DABAR NORI TAIKOS

Berlynas. — Vokietijai užėmus Varšuvą ir susitarus su Sovietų Rusija dėl naujų sienų užimtoje Lenkijoje, Hitleris paskyrė šią savaitę taikos reikalams. Jis buvo pasikvietęs Italijos užsienio reikalų ministerį Ciano ir su juo turėjo ilgą pasitarimą. Manoma, kad Hitleris norėjęs įtikinti Italijos vyriausybę imtis tarpininkavimo vaidmens esančiam karui užbaigti. Kaip pasielgs Italijos vyriausybė, nežinoma.

Šios savaitės gale šaukiamas Vokietijos reichstagas (tautos atstovų susirinkimas, kurį sudarys tik nacių partijos nariai). Jame Hitleris pasakys kalbą, kurioje jis pastatysiąs savo taikos sąlygas. Jei Anglija ir Prancūzija atsisakysiančios jas priimti, tada Hitleris nurodysiąs, kad Vokietija imsis visų karinių priemonių kariauti.

Ką siūlys Hitleris, irgi nežinoma, tik spėliojama; manoma, kad jis pasiūlysiąs įsteigti čekams laisvesnį protektoratą ir sudaryti mažą Lenkiją, bet grynai Vokietijos protektorate. Tokios sąlygos, esą, turėtų patenkinti Anglijos garbės reikalus.

Kai kalbėta apie Hitlerio tariamas taikos sąlygas, Anglijos tautos atstovų susirinkime Chamberlain pareiškė, kad negali būti jokios kalbos apie taiką, jei jos siekiama prievarta. Anglijos dominijų ministeris Eden pranešė, kad greitai bus sudarytas britų imperijos ministerių kabinetas, kur įeis Kanados, Australijos, Pietų Afrikos ir Naujos Zelandijos atstovai.

IŠVAŽIAVO Į LIETUVĄ

New York. — Spalių 2 d. olandų laivu „Zaandam" į Lietuvą išvyko kun. Petras Vaitiekūnas, Jonavos burmistras, viešėjęs pora mėnesių pas savo brolį kun. J. Vaitiekūną, Providence, R. I., lietuvių par. kleboną. Kun. Vaitiekūnas buvo atvykęs su verslininkų ekskursija.

Spalių 4 d. italų laivu „Vulcania" išvyko į Lietuvą Panevėžio vyskupijos angelaičių vadovas kun. T. Narbutas ir Vilkaviškio vyskupijos katalikų akcijos vedėjas kun. Ig. Urbanavičius. Jie vyksta į Lietuvą per Italiją. Kun. Narbutas buvo atvykęs su verslininkų ekskursija, o kun. Urbanavičius su ateitininkų atstovais į Pax Romana kongresą.

AMERIKA

LEIDŽIA LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, INC.
KAS PENKTADIENIS

Prenumeratos Kaina:

Jungt. Valst. metams	$2.00
Jungt. Valst. pusmečiui	$1.10
Užsienyje metams	$2.75
Užsienyje pusmečiui	$1.50

Pakelbimų kainos pagal susitarimą.

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Subscription Rates:

In U. S. A. one year	$2.00
In U. S. A. six months	$1.10
Other Countries one year	$2.75
Other Countries six months	$1.50

Advertising rates on application.

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožiūra. Nesunaudotų raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

JUOZAS B. LAUČKA — Redaktorius.

DANIELIUS J. AVERKA — Vedėjas.

Kaip Dabar Laikytis?

Sovietų Rusijai ir Vokietijai pasidalinus Lenkiją, buvo atėjusių žinių iš Lietuvos, kad joje viešpatauja rimtis, kad pašaukti atsarginiai kariai atleidžiami iš kariuomenės ramiam krašto darbui, kad Lietuvos saugumui negresiąs artimas pavojus. Bet kuris lietuvis galėjo tikėti tokiais pranešimais? Kiekvienam buvo aišku, kad naujas jėgų pusiausvyros susidarymas Europoje kraštutinai pakeitė mažesnių valstybių saugumo padėtį, ypatingai paliesdamas Baltijos valstybes.

Atvirai turime pasisakyti, kad šiandie Lietuva pateko į pavojingiausią padėtį, kokios ji nuo nepriklausomybės pradžios laikų dar nebuvo turėjusi. Prie mūsų Tėvynės apkarpytų sienų susitiko dvi didžiulės valstybės, kurių politika jungiama ir su imperialistiniais, ir su tam tikrais ideologiniais siekiais. Abiejose valstybėse viešpataujančią galią tvirtose rankose laiko asmenys, kurie savo tikslų siekia nesiskaitydami su jokiomis priemonėmis. Pagaliau, Lietuvos ir kitų Baltijos respublikų geografinė padėtis tokia, kad jų teritorijų neliečiamumas dabartiniu metu labai laikinas dalykas, kai tarptautinių santykių tvarkyme pripažįstama tik jėga.

Kai šiuo laiku Lietuvos užsienio reikalų ministeris lankosi Kremliuje ir ten kalba su Rusijos valdovais, visų mūsų tautiniai jausmai ypatingai įtempti, bet tai nereiškia, kad turėtumėm prarasti visas viltis ir paskęsti visiškame nusiminime. Turime šventai tikėti, kad Lietuvos vyriausybė daro ir darys viską, kas geriausiai apsaugotų Tėvynės gyvybinius reikalus. Nežiūrint, koks likimas paliestų Lietuvą, turime žinoti, kad lietuvių tauta vistiek gyvens ir kad išeivių pareiga visados būti tvirtame atsargos fronte.

Turime drąsinti viens kitą šviesiomis viltimis, remiamomis tikrais darbais. Pirmiausia, apsižiūrėkime, kad viskas būtų tvarkoje savo namuose. Visu ryžtingumu rūpinkimės, kad negrėstų joki pavojai mūsų pirmutinėms vieningumo ir atsparumo tvirtovėms — mūsų parapijoms su jų įstaigomis. Antras dėmesio taškas — mūsų spauda. Jei leisime savo spaudai silpnėti, žalosime tą jėgą, kuri jungia mus, išsisklaidžiusius įvairiose vietose. Ypatingai šiuo metu dėkime visas pastangas savo spaudai paremti, kad ji nepritruktų galios teikti reikalingas žinias, kad ji nuolat skelbtų mums lietuvių tautos nemarius siekius.

Trečias taškas — mūsų organizacijos; šiuo metu įtemptinas visas rūpestingumas, kiek tik mūsų jėgos leidžia, palaikyti visas organizacijas gyvastingomis, didinti jų eiles dar neorganizuotais ar pasitraukusiais iš veiklos asmenimis. Kalbėdami apie organizacijas, turime dėmesyje ir visas mokyklas, kurių atsparumas neturi būti mažinamas. Joms parama niekada nebus per didelė.

Ketvirtas taškas — nuolatinis domėjimasis tautiniais reikalais; čia nereikia gailėti nei laiko, nei cento. Lankyti viešus susirinkimus, šaukiamus ištikimų tautai organizacijų, domėtis įžymių asmenų paskaitomis, prakalbomis; dažnai reaguoti į laikraščių įvairius straipsnius, rašyti laikraščių redakcijoms savo nuomones, reikšti siūlymus organizacijų vadovybėms. Žodžiu, visada būti pačiam gyvam ir kitus judinti į nuolatinę veiklą.

Jei ir ateitų sunkios Lietuvai bandymo dienos, jei jos sūnums ir dukroms tektų vėl turėti didžiuosius tautinės gyvybės apsaugos egzaminus, būkime tikri, kad tie egzaminai bus išlaikyti. Visi žinome, kad jokia priespauda nėra amžina. Mūsų tauta pakėlė sunkiausius laikus, pakels ir naujus, jei jie jai bus užkrauti. Lietuvis visada tikėjo į taikingumą, paremtą darbu ir Dievo palaima. Laikinos kliūtys neužtemdins mūsų proto, nesužalos Tėvynę mylinčių širdžių, neišplėš iš krūtinių vilties ir pasiryžimų matyti lietuvių tautą, žengiančią nesuterštu vardu į būsimą padoresnio, kultūringesnio, šviesesnio gyvenimo rytojų, kurio pasaulis vis dėlto turės sulaukti.

Spalių Devintosios Minėjimo Reikalu

Nuo pat Vilniaus krašto užgrobimo dienos — 1920 m. spalių mėn. 9 d. — Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos apskritys ir skyriai kasmet rengdavo paminėjimą ir rinkdavo aukas lenkų pavergtam Vilniaus kraštui vaduoti.

Ar rengti Vilniaus krašto užgrobimo dienos paminėjimą šiemet? — daugelis klausia.

Toks klausimas statomas dėl to, kad Vilnius jau nebe originalių užgrobikų rankose. Jis jau kito mūsų tautos priešininko ruso bolševiko naguose. Lenkija dėl savo grobuoniškos politikos nubausta, ji, kaipo valstybė, nebeegzistuoja.

Mūsų, lietuvių nusistatymas Vilniaus atžvilgiu nesikeičia. Nežiūrint į kieno rankas jis patektų, mūsų tauta tol nenurims, kol jis nebus prijungtas prie Lietuvos.

Tad ir Spalių Devintoji turės būti tol minima, kol tauta galutinai savo tikslą atsieks.

Šios dienos minėjimas šiemet turi ypatingos reikšmės. Masiniuose susirinkimuose turėsime stipriai ir drąsiai pareikšti, kad ir iš naujojo okupanto reikalausime grąžinti Vilnių Lietuvai ir dėsime visas savo jėgas, kad tas siekimas būtų realizuotas kuo greičiausiai.

Šiemet Vilniaus užgrobimo dieną minėsime ypatingose sąlygose, kuomet Europoje siaučia karas ir graso dideliu pavojum visoms mažosioms tautoms. Yra daug pavojų ir Lietuvos nepriklausomybei. Dėl to, **be užgrobtų kraštų reikalų, visu rimtumu iškelkime ir Lietuvos apsigynimo reikalus, kurie šiuo momentu yra patys aktualiausieji.** Nekalbėkime apie tai vien tik tuščiais žodžiais. Pasižadėkime dirbti Lietuvos nepriklausomybei ginti ir aukokime į Lietuvos Apsigynimo Fondą per Tautos Fondą, kuris veikia prie Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos. Dabartiniu laiku aukos Lietuvai yra labai reikalingos. Kiekvieno sąmoningo lietuvio pareiga, kiek galima daugiau, aukoti Lietuvos gelbėjimui.

Minėkime spalių 9 dieną, svarstykime pavergtųjų kraštų klausimą, tačiau visą savo dėmesį šiemet atkreipkime į visos mūsų tautos ir Lietuvos valstybės gyvybiškus reikalus!

Leonardas Šimutis,
ALRKF sekretorius.

William Carlos Williams

NETEISĖTI DALYKAI

Vanduo dar vis plaukia —
ir strazdas dar čiulba,

nors pakraščiais dausų,
akiračių toliuos —

tų tolimų tolių
pačiose gelmėse

susigūžusios . . .
. . . armotos aidi!

Jų tyla atgaivina
slėnį po slėnio,

grąžina slėnin ramumą,
kai poemos dar saugo

senųjų džiaugsmų
mieląją kalbą.

Išvertė **Julius Baniulis.**

IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

— Nežiūrint labai įtemptos politinės padėties Europoje, Lietuvos prekybos rodyklis yra gana geras. Lietuvos eksporto vertė 1930 m. buvo pasiekusi aukščiausio laipsnio nuo pat nepriklausomybės pradžios. Tai buvo beveik 334 milijonai litų. Po to užėjusi ir Lietuvoje ūkio krizė eksportą sumažino iki 147 milijonų litų. Nuo 1935 m. eksporto vertė vėl pradėjo kilti, kol 1938 m. pasiekė 233 mil. lt. sumos. Toks Lietuvos prekybos atkutimas ypatingai reikšmingas, kadangi kituose kraštuose tas atkutimas arba buvo žymiai lėtesnis, arba žengė net atgal. Palyginant su Baltijos valstybių užsienių prekyba, Lietuvos užsienių prekybos apyvarta 1937 m. buvo 421 milijonai lt., o 1938 m. jau 457 mil. lt., vadinasi Lietuvos prekyba 1938 m. pakilo, gi Latvijos ir Estijos 1938 m. užsienio prekybos apyvarta ne tik nepakilo, bet dar smuko. Štai duomenys: Latvijos užs. prekyba 1937 m. buvo 492 milijonai latų, o 1938 m. 454 mil. latų, Estijos — 1937 m. buvo 217 milijonų kronų, o 1938 m. 211 mil. kronų.

— Medingėnai kituomet buvo pats svarbiausias žemaičių žemės centras gabenant uždraustas knygas iš Mažosios Lietuvos. Dar ir dabar čia tebegyvena keletas knygnešių, nors daugumą jų jau išmirę. Vienas kitas gyvųjų gauna pensijas. Pastebėtina, kad senieji knygnešiai ir šiandien tebėra dideli laikraščių skaitytojai. Kurie negali patys prenumeruoti, tie ateina į pašto agentūrą arba pas pažįstamus, kur visus rastus laikraščius perskaito iki galo.

— Šiemet pietinės Lietuvos ūkininkai pasisodino daugiau tabako kaip kitais metais ir džiaugiasi geru derliu. Ypač daug tabako pasėta Butrimonių, Onuškio, Semeliškių, Punios ir Alytaus apylinkėse. Nors Lietuvoje tabakas buvo auginamas tik savo reikalams, bet paskutiniais metais išsivysto į tikrą pramonę ir nemaža tabako parduodama fabrikams. Šiemet dėl šiltos ir palyginamai sausos vasaros tabakas anksti prinoko ir lapai jau renkami džiovinimui.

— Žemės Ūkio Rūmai Panemunėlyje yra prieš keletą metų įrengę pirmąjį Lietuvoje linų apdirbimo fabriką, kur ūkininkų suvežti linai mirkomi ir minami, paruošiant geras rūšis eksportui. Dabar tą fabriką perėmė Lietūkis ir žada ateityje steigti Lietuvoj daugiau tokių kooperatinių linų apdirbimo įmonių. Mažeikiškiai jau kreipėsi į Lietūkį, prašydami ir jiems įsteigti rajoninę linų apdirbimo įmonę. Tokią įmonę įrengti pasisiūlė belgai. Žemės ūkio ministerijos ir Lietūkio atstovai išvyko į Belgiją susipažinti su belgų linų apdirbimu; Belgija yra žinoma geriausiais Europoje linais.

— Respublikos Prezidentas apdovanojo D.L.K. Gedimino ordinais pirmojo laipsnio Italijos propagandos ministerį Alfieri ir Italijos įgaliotą pasiuntinį Lietuvai baroną Di Giurą.

— Dar šiais metais žadama perplanuoti visus nudegusius miestelius, kurių šią vasarą Lietuvoje išdegė apie 8. Tie miesteliai turės atsistatyti pagal sudarytą planą ir numatytą tvarką, kad ir išvaizda būtų pavyzdingi ir nebesudarytų gaisrams pavojaus.

— Ne tik Šventojoj, bet visoj Lietuvos visuomenėje jaučiama didelio pasitenkinimo, kad vyriausybė praktiškai pradėjo vykdyti Šventosios uosto sujungimą su visa Lietuva, paskiriant reikalingų lėšų Šventosios — Darbėnų geležinkeliui statyti. Tikimasi, kad šiemet bus baigtas sukasti pylimas, o jau kitais metais galės važiuoti į savo naująjį uostą traukiniai su žmonėmis ir prekėmis.

— Naujomis taisyklėmis, žemės ūkio darbininkų vaikams sudaromos palengvintos sąlygos stoti į žemės ūkio mokyklas, kuriose jie galės išsimokyti būti kvalifikuotais žemės ūkio specialistais ir per tai gauti geresnį darbą bei tarnybas žemės ūkio srityje.

— „Žuvies" bendrovė, kuri Klaipėdoje turėjo didelį žuvų apdirbimo fabriką, jau prieš kiek laiko ten likviduota. Klaipėdoje bepasiliko patalpos ir mašinos. Dabar nutarta tokį fabriką statyti Šventojoj ir statybos darbus numatoma pradėti dar šį rudenį.

— Pasienyje su Klaipėdos kraštu sulaikytas vyras, kuris motociklu vežėsi 15 maišų su 175 kilogramais sacharino kontrabandos, kurios vertė siekė 8785 lt. Kontrabanda konfiskuota ir kontrabandininkas turės sumokėti per 40,000 lt. pabaudos.

— Lietuvoje įvesti importinio kūro (žibalo, benzino, gazolino, anglies, kokso) suvaržymai tikslu išlaikyti prekybos apyvartą sename lygje. Panašūs suvaržymai įvesti vienuolikoje kitų neutralių valstybių, būtent: Latvijoje, Danijoje, Italijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Estijoje, Bulgarijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje, Belgijoje ir Švedijoje.

— Finansų ministerijai įvedus licensijas eksportui ir importui, bus vedama nuosekli užsienių prekybos politika. Numatoma šiuo laiku neleisti įvežti iš užsienių prabangos dalykų, kaip tai vaisių, konservų, vynų, likerių, brangiųjų automobilių, avylynių, liuksusinių galenterijos prekių, t. y. tokių dalykų, be kurių galima apsieiti ir kurias galima pasigaminti vietoje. Išvežti bus leidžiama tik tuomet, kuomet bus parduodama geromis kainomis ir lengvomis atsiskaitymo su užsieniais sąlygomis. Nebus leista išvežti tokias prekes, kurios reikalingos krašto saugumui, mitybai ir t. p.

— Kauno uoste šiuo metu yra didelis judėjimas. Nemunu yra atplukdyta apie 15 didelių baidokų su malkomis, plytomis, statybine medžiaga iš krašto ir su 1000 tonų cemento bei 500 tonų meksfalto, geležies ir kt. prekių iš Klaipėdos.

MIRĖ JUOZAS TŪBELIS

Kaunas. — Spalių m. 12 d. mirė Juozas Tūbelis, Lietuvos banko valdytojas, buvęs ilgametis ministeris pirmininkas. Palaidotas spalių 3 d., dalyvaujant prezidentui, vyriausybės nariams, organizuotai visuomenei ir didelei miniai asmenų iš Kauno ir provincijos.

J. Tūbelis buvo gimęs 1882 m. balandžio 19 d. Rokiškio apskr. Gimnaziją ėjo Liepojuje. 1908 m. baigė agronomijos mokslus ir nuo 1910 metų iki karo įpusėjimo dirbo Lietuvoje, eidamas įvairiose vietose agronomo pareigas. Daug rašinėjo į lietuvių laikraščius.

Sudarius pirmą Lietuvos ministerių kabinetą, Tūbelis buvo pakviestas žemės ūkio ir valstybės turtų ministeriu, kurį laiką teko jam būti švietimo ministeriu. Išrinkus Steigiamąjį Seimą 1920 m., Tūbelis pasitraukė į neveiklią opoziciją. 1927 m. Voldemaras, pasitraukus dr. Karveliui iš finansų ministerio vietos, paskyrė Tūbelį finansų ministeriu. 1929 m. rugsėjo mėnesį, atstačius Voldemarą iš ministerio pirmininko vietos, Tūbeliui pavesta sudaryti naują ministeriu kabinetą; nors vyriausybė keitėsi, bet Tūbelis ministeriu pirmininku ir finansų ministeriu išbuvo iki 1938 m. kovo mėnesio, kai sudaryta kun. Mirono vyriausybė, kurioje Tūbeliui buvo paskirta žemės ūkio ministerio vieta, bet jos jis vengė silpnos sveikatos ir politiniais sumetimais. Vėliau jis paskirtas Lietuvos valdytoju.

Ilgą laiką velionis buvo tautininkų partijos pirmininku, trumpą laiką tą vietą užleidęs kun. Mironui; bet šiemet ją vėl susigrąžinęs. Buvo nepaprastai darbštus, ramaus būdo. Silpna sveikata jau seniai jį vertė pasitraukti iš atsakingo darbo, bet jis vis dirbo ir mirė sulaukęs vos 57 metų amžiaus.

Tvirtovių Linijos

Prancūzų ir anglų kariuomenės šiuo metu stengiasi prasiveržti į Vokietiją per Siegfriedo tvirtovių liniją. Šiai tvirtovių sienai labai panaši ir prancūzų Maginot (Mažino) linija. Tarp abiejų linijų vyksta smarkūs susišaudymai. Jei karas tęsis, šios tvirtovės bus vieta, kur keli milijonai žmonių lies kraują.

Čia norime supažindinti skaitytojus su prancūzų ir vokiečių apsaugos tvirtovėmis.

Maginot linijos atsiradimas

Iš pasaulinio karo sugrįžęs su sutriuškinta koja, prancūzų seržantas Andrė Maginot ilgą laiką galvojo, kiap sutvirtinti sieną su nugalėtąja Vokietija, nes jam buvo aišku, kad anksčiau ar vėliau tarp Prancūzijos ir Vokietijos karas vis tiek kils. Tačiau atsargos seržantui buvo sunku tokius didelius užsimojimus, kurie kaštuoja milijardus, įvykdyti. Taigi, Maginot galvojo ir laukė tinkamos progos, o tokia proga kaip tik atsirado tada, kai jis gavo karo ministerio portfelį. Tačiau ir tai buvo nelengva: pirmiausia teko įtikinti kitus vyriausybės narius, o paskiau ir parlamentą su senatu, kad tokia įtvirtinimų linija Prancūzijai iš tikrųjų reikalinga. Tik po ilgos ir atkaklios kovos, pagaliau, 1929 metais prancūzų parlamentas paskyrė 3 milijardus 750 milijonų frankų įsitvirtinimų reikalams. Gavęs tokius kreditus, ministeris Andrė Maginot pasikvietė pas save karo inžinierius ir jiems pavedė pastatyti įsitvirtinimų liniją. Šitų pinigų tačiau buvo maža, ir vėliau tam reikalui vėl buvo skiriami milijardai. Taip Maginot pastatydino paliai Vokietijos sieną sutvirtinimų liniją, kuri ir vadinama jo vardu. Gyvas būdamas, jis vargu ar svajojo apie tokį didingą paminklą, kuris kartu yra ir Prancūzijos apsauga.

Maginot linija — Prancūzijos skydas

Kas gi pagaliau ta Maginot linija, apie kurią tiek daug buvo kalbama ligi šiol ir prie kurios dabar dunda patrankos ir skamba plienas? Žinoma, į tą klausimą atsakyti tiksliai yra neįmanoma, todėl supažindinsime mūsų skaitytojus su šita linija tiek, kiek apie ją buvo rašyta pačių prancūzų spaudoje ir kiek apie ją pateikia žinių prancūzų generalinio štabo pulkininkas, kuris net slepia pavardę ir vadinasi tiktai X, savo knygoje „Maginot linija — Prancūzijos skydas".

Maginot linija prasideda už keturių kilometrų į šiaurę nuo Šveicarijos sienos ir paliai Reiną eina ligi Štrasburgo. Nuo Štrasburgo jau eina toliau vadinama „Laureto įstiprinimų zona", kuri pasiekia Vogėzų kalnus. Dar toliau — priėjimas prie Lotaringijos jau užtvertas vadinama Meco įsitvirtinimų linija, kuri jau siekia Belgijos sieną.

Artinamės prie bet kurio Maginot linijos punkto. Žinoma, artinamės tik mintimis, nes jokio laikraštininko prancūzų griežtas sargybinis prie to punkto neprileis.

Iš oro viskas atrodo taip, tartum čia būtų paprasti laukai, miškai ar sodrios žolės prižėlusios didžiulės pievos, kurios prašyte prašosi karvių ar avelių bandos. Deja... Po šitais žaliuojančiais miškais, po dirvonais ir pievomis, 80 — 100 metrų gilumoje dabar gyvena tūkstančiai gerai ginkluotų vyrų, kurie ir sudaro Maginot linijos įgulą.

Viršuje tik per pusantro ar dar mažiau metro iškilę kulkosvaidžių ir patrankų judomi lizdai ir gelžbetoninės tų lizdų aikštelės. Užtenka ten giliai apačioje paspausti elektros mygtuką, ir aikštelėje tuojau pasirodys patrankų ir kulkosvaidžių vamzdžiai, kurie pradės spiaudyti tokia kryžmine ugnimi, pro kurią jokiu būdu negali praslysti joks gyvis.

Maginot linijoje atskiri fortai vienas su kitu sujungti požeminėmis galerijomis, kurių bendras ilgis sudaro net 600 kilometrų. Taigi, priešui užpuolus vieną kurią nors Maginot linijos vietovę, jai į pagalbą gali ateiti kitų dalių įgulos.

Kiekvienas Maginot linijos fortas turi net po kelis aukštus. Pačiame žemutiniame aukšte, kurį *mes* pavadinsime „trijumu", yra municijos, maisto ir vandens atsargos. Aukščiau yra kareivinės, ligoninės ir visos kitos „laivo" patalpos. Čia viskas taip gerai įrengta, kad net dujų antpuolio metu tol, kol nesugadinti įėjimai ir pats paviršius ligi pirmojo aukšto, kariams joks rimtas pavojus negresia. Oras į požemius traukiamas specialiais vamzdžiais iš už keletos kilometrų ir pervaromas per tam tikrus filtrus, kurie jį apvalo nuo galimų apnuodijimų. Be to, dar yra specialūs aparatai, kurie, reikalui esant, įgulą aprūpina deguoniu. Visai taip, kaip povandeniniame laive.

Po žeme įtaisytos virtuvės, duonos kepyklos, skalbyklos ir pan. Kas 6 kilometrai yra ligoninė su operacijų sale. Taip pat yra susisiekimo reikalams nedidelis elektrinis geležinkelis, kuris jungia visus svarbiausius Maginot linijos punktus.

Karo specialistai tvirtina, kad šita linija gali išlaikyti net didžiausias sunkiųjų pabūklų ir didžiųjų lėktuvų bombų atakas. Tankams prie linijos prieiti taip pat labai sunku, nes linijos priešaky į žemę giliai sukasti geležiniai basliai, kurių gana ilgi galai kyšo iš žemės. Tarp Maginot ir Siegfriedo linijų, tų pačių specialistų nuomone, nėra nė vieno kvadratinio žemės centimetro, kuris atakos metu liktų nepaliestas sviedinių ar kulkų.

Prancūzams Maginot linija kaštavo 12 milijardų frankų. Prie jos net kelerius metus dirbo 30,000 darbininkų, kurie pajudino milijonus kūbinių metrų žemės. Jie, be 600 kilometrų galerijų, čia padarė 300 kilometrų strateginių kelių. Linijai buvo panaudota 1,500,000 kūbinių metrų betono ir 55,000 tonų plieno.

Sekretoriaus Raportas Federacijos Kongresui

(Tęsinys)

XXVII Kongresas

Šis kongresas turėjo įvykti pernai. Bet ALRK Federacijos Taryba savo suvažiavime 1938 m. gegužės mėn. nutarė tais metais kongreso nešaukti, pamatuodama tuo, kad tuo tarpu nieko nebuvo ypatingai svarbaus sušauktam kongresui svarstyti. Federacijos valdyba laikėsi Tarybos parėdymo. Kitas Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1938 m. gruodžio m. 15 d., Pittsburgh, Pa., nutarė šaukti kongresą 1939 m. rugsėjo 11 ir 12 d.d., Brooklyn, N. Y. Šis nutarimas įvykdytas. Taryba nustatė programą ir patarė kokius asmenis kviesti su referatais. Visi numatytieji asmenys apsiėmė, išskyrus gerb. kun. J. Miliauską, kuris atsisakė, paduodamas rimtas priežastis.

Lietuva ir mes

Per paskutinius metus mūsų tauta pergyveno didelių sukrėtimų. Lenkijos ultimatumas, grasinęs Lietuvos užpuolimu ir Klaipėdos atplėšimas nuo Lietuvos skaudžiai palietė visą mūsų tautą. Palietė ir mus, Amerikos lietuvius. ALRK Federacijos valdyba pati pirmoji šiais kritingais tautos gyvenimo momentais padarė tam tikrų žygių. Federacijos sekretorijatas siuntė kablegramas į visas Europos didžiųjų valstybių sostines, prašydamas, kad užtartų Lietuvą ir neleistų Lenkijai ją užpulti. Taip pat siuntė telegramas Jungtinių Valstybių vyriausybei, kai kuriems senatoriams ir kongresmanams, prašant, kad panaudotų savo įtaką sulaikyti Lenkiją nuo smurtiško žygio. Buvo išsiuntinėtos telegramos Federacijos skyriams ir visiems lietuviams klebonams Amerikoj, kad siųstų protestus prieš Lenkijos užsimojimą Lietuvą pulti ir rinkti aukas į tuo metu atgaivintą Tautos Fondą. Paraginimo pasekmės buvo labai gražios. Beveik visose kolonijose surengti masiniai susirinkimai, priimti protestai ir pasiųsti į nurodytas vietas. Ir aukų šiek tiek surinkta Lietuvos apsigynimo reikalams.

Panašūs žygiai buvo padaryti ir šiemet, kuomet Vokietijos naciai grasino atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Nors tai nieko nepagelbėjo, tačiau, padarę atitinkamų žygių, turime ramesnę sąžinę ir užsiregistravome įvairių valstybių sostinėse, kad mes nesutinkame su vokiečių smurtu ir kad prieš jį protestuojame.

Ir vienu ir kitu atveju Federacijos valdyba spaudoje paskelbė atitinkamus pareiškimus. Lietuvos vyriausybei taip pat buvo pasiųstos kablegramos su energingais pareiškimais Amerikos lietuvių katalikų organizuotosios visuomenės vardu.

Tautos Fondas

1938 m. sausio 25 d. Tarybos suvažiavime Pittsburghe nutarta atgaivinti Pasaulinio Karo metu įsisteigusį ir didelius darbus mūsų tautai nuveikusį Tautos Fondą. Valdyba turėjo paruošti fondo statuto projektą kongresui apsvarstyti. Bet tais pačiais metais kovo mėnesyje Lenkijai grūmojant užpulti Lietuvą, valdyba paskelbė visuomenei, kad Tautos Fondas veikia ir prašė per jį dėti aukas Lietuvos apsigynimui. Buvo paruoštas laikinas statutas, kurį svarstė du Tarybos suvažiavimai ir jį galutinai priėmė.

Tarybos suvažiavimai

Paskutiniais keleriais metais ALRK Federacijos Tarybos veikimas žymiai pagyvėjo. Dviejų metų bėgyje buvo sušaukti trys Tarybos suvažiavimai, kuriuose aptarta daug svarbių tautos ir mūsų visuomenės reikalų. Visi suvažiavimai buvo Pittsburghe, nes tai centras, kur patogu suvažiuoti iš Rytų ir Vakarų.

Visus Tarybos suvažiavimų nutarimus valdyba įvykdė. Tai savotiškas rekordas mūsų organizacijų gyvenime. Buvo nutarta atgaivinti Tautos Fondą — atgaivintas; nutarta surinkti Amerikos lietuvių draugijų parašai po peticija Lietuvos vyriausybei, reikalaujant atstatyti tautoje vienybę ir sureguliuoti Lietuvos santykius su Vatikanu — surinkta; nutarta siųsti 1938 m. delegaciją į Lietuvą, kuri asmeniškai įteiktų Prezidentui ir kabineto nariams amerikiečių peticiją — pasiųsta; nutarta sudaryti prie Federacijos Jaunimo Atstovybė — sudaryta. Ir visi kiti nutarimai buvo įgyvendinti.

Peticija Lietuvos vyriausybei

Sekretorijatas paruošė ir valdyba užgyrė tokio turinio peticijos tekstą:

„Čia pasirašiusios Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių draugijos, minėdamos Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį, kreipiamės į Lietuvos Vyriausybę ir Seimą, prašydamos: sunormuoti Lietuvos Valstybės santykius su Šventuoju Sostu; grąžinti Teologijos Filosofijos Fakulteto Filosofijos skyriui teises; nevaržyti ištikimųjų Valstybei ir Tautai organizacijų, spaudos ir veikimo laisvės; pasukti Valstybės vairą vieningumo ir Steigiamojo Seimo priimtosios Valstybės konstitucijos dėsnių linkme, garantuojančia religijos, žodžio, spaudos ir veikimo laisvę".

Po šia peticija pasirašė visų mūsų centralinių organizacijų valdybos ir šimtai draugijų. Šios peticijos siuntimui mūsų visuomenė parodė didžiausio pritarimo. Parašai surinkti trejeto mėnesių laikotarpyje. Ją nuvežė į Lietuvą ir įteikė prez. A. Smetonai, ministeriui pirmininkui kun. V. Mironui, kariuomenės vadui S. Raštikiui ir Seimo pirmininkui K. Šakeniui specialiai Tarybos išrinkta delegacija, kuriai pirmininkavo kun. Jonas Balkūnas. Kiti delegacijos nariai buvo: kun. Ig. Albavičius, dr. P. Atkočiūnas, p. Ona Atkočiūnienė ir inž. A. Mažeika.

Prie šios peticijos buvo įteiktas Lietuvos vyriausybei ir memorandumas, kuriame plačiai buvo išdėstyti Amerikos lietuvių katalikų troškimai ir pageidavimai. Ta pati delegacija gen. Raštikiui įteikė nuo Federacijos $500.

Peticija, memorandumas ir mūsų delegacijos darbas nebuvo veltui. Tai buvo rimtas ir reikalingas žygis atliktas. Šiandien galime džiaugtis, kad Lietuva jau turi Vieningo Darbo Vyriausybę ir kad Lietuvos santykiai su Vatikanu jau sureguliuoti.

Šia proga noriu priminti, kad Federacija darė ir kitus žygius padėti Lietuvos katalikams ginti savo teises. Ji siuntė protestų telegramas, kuomet buvo susiaurintos teisės Filosofijos Teologijos fakultete prie Lietuvos universiteto, kuomet buvo kėsintasi visai uždaryti Ateitininkų ir Pavasarininkų organizacijas. Tuo reikalu buvo paskelbtas ir viešas visuomenei pareiškimas, kuris ir į Lietuvą buvo pasiųstas. Visuose savo pareiškimuose, kablegramose ir kituose rašiniuose Federacija akcentavo tautos vienybės reikalingumą ir kad tautos vieningumui trukdo katalikų veikimo ir jų laisvės varžymai.

Jaunimo Atstovybė

Taryba nutarė įsteigti prie Federacijos centro Jaunimo Atstovybę, kurios tikslas konsoliduoti Amerikos lietuvių katalikų jaunimo. Atstovybė įsteigta. Jos valdybą sudaro: pirm. Juozas Bulevičius, vicepirm. A. J. Mažeika, sekr. El. Matulionytė, ižd. V. T. Kvietkauskas. Atstovybė padarė porą susirinkimų ir aptarė aktualius jaunimo reikalus. Ji paruošė ir laikino statuto projektą. Ar atstovybė ką nuveikė ir ar iš viso ji reikalinga, paaiškės, manau, iš referato jaunimo reikalais ir iš diskusijų.

Pasaulinė Paroda

Teko šį tą padirbėti ir Lietuvių Dienos pasaulinės parodoj New Yorke reikalais. Mat, sumanyta, kad tam reikalui būtų sudarytas lietuvių komitetas ne iš vietinių, bet iš centralinių organizacijų. Federacija delegavo savo atstovus ir susirašinėjo su kitų organizacijų centrais, kad jos savus įgaliotų. Visos paklausė ir komitetas, kurio pirmininku yra Federacijos centro valdybos narys p. J. Laučka, susidarė.

Eucharistinis Kongresas

Federacijos XXVI kongresas buvo nutaręs rengti ekskursiją į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą, kuris įvyko 1938 m. Vengrijoj.

Paraginimai

Federacijos sekretorijatas stipriai ragino kolonijų veikėjus rengti spalių 9 d. (Vilniaus užgrobimo), Vasario 16 d., šv. Kazimiero dienos paminėjimą. Taip pat ragino rengti lietuvių katalikų rajonines konferencijas, steigti kolonijose studijų ratelius, remti mūsų organizacijos įstaigas ir ypač jaunimo sąjudį.

Organizacijos stovis

ALRK Federacija yra organizacijų organizacija. Prie Federacijos priklauso visos mūsų centralinės organizacijos ir apie pora šimtų lokalinių draugijų ir kuopų. Federacijos apskritys gerai veikia: Chicagoj, Pittsburghe, Philadelphijoj, Brooklyne, Naujoj Anglijoj, Connecticut. Stengiamasi įsteigti Federacijos skyrius ir apskritis kitose Pennsylvanijos dalyse ir Clevelande.

Legalizavimo reikalas

Ištyrus, kad mūsų Federacija, gyvavusi nuo 1906 m., neturėjo čarterio, buvo reikalas jį gauti. Šis darbas atliktas su pagalba adv. Kazimiero Česnulio. Čarteris išimtas Illinois valstybėj šiemet.

L. Šimutis,
ALRK Federacijos Sekr.

NAUJAS TĖVŲ MARIJONŲ ĮSIPAREIGOJIMAS

Provincijos vadovybė:

Provincijolas — d. gerb. kun. dr. Jonas Navickas, pavaduotojas — gerb. kun. Juozas Mačiulionis, iždininkas — kun. dr. Petras Biskis; Provincijos Taryba: kun. Juozas Mačiulionis, kun. dr. Alfonsas Jagminas, kun. dr. Juozas Pauliukonis, kun. dr. Juozas Vaškas.

Namų vyresnieji:

Chicago — kun. J. Mačiulionis, Marian Hills — kun. d. P. Biskis, Marianapolis — kun. dr. J. Pauliukonis, Washington — kun. dr. J. Lunevskis, Buenos Aires — kun. Jonas Jakaitis.

Darbų vadovybė:

Misijos — kun. dr. J. Navickas, spauda — kun. J. Mačiulionis, bendradarbiai — kun. Juozas Dambrauskas, Švietimas — Nekalto Prasidėjimo Seminarija — kun. dr. A. Jagminas — rektorius, Naujokynas — kun. Antanas Švedas — magistras, kun. Petras Barauskas — pavaduotojas; Marianapolio Kolegija — kun. dr. J. Navickas — rektorius, Marianapolio Akademija — kun. dr. J. Vaškas — direktorius.

Atleisti studijoms:

Kun. Jonas Jančius — Teologija (Laval), kun. Adomas Morkūnas — Istorija (De Paul), kun. Antanas Ignotas — Anglų kalba (De Paul), kun. Petras Činikas — Žurnalistika (Marquette).

Naujose Pareigose:

Seminarijoje: kun. dr. A. Jagminas — Dogma, kun. Vincas Černauskas — Moralinė Teologija, kun. A. Švedas — Istorija, kun. A. Jeskevičius — Kalbos; kolegijoje: kun. dr. J. Vaškas — Filosofija, kun. Vincas Andriuška — Tikyba; akademijoje: kun. Petras Malinauskas — Matematika, kun. Jonas Vosylius — Anglų kalba; pastoracijoje: Montevideo — kun. Bronius Vitkus, administratorius, Aušros Vartai, Chicago, — kun. Mikas Jodka, vikaras, Buenos Aires — kun. Jonas Kamandulis, vikaras.

— Iš Lietuvos į Vokietiją šiemet buvo eksportuota už 400,000 lt. vyšnių. Už 300,000 lt. eksportavo „Pienocentras" ir už 100,000 lt. privatūs pirkliai.

MINČIŲ ŽIUPSNELIS

Surinko
Eleonora Bartkevičiūtė

Turi pasiimti su savim linksmumą gyvenimo kelionei, kitaip nerasi jo net danguje.

Rami, išminties kupina senatvė gali būti tiek graži, kiek ir pilna jėgų jaunystė. — Vincas Krėvė.

Nevisuomet žmogus daro tą, ką pasako; daugumoje atvejų pasakytas žodis nieko bendro neturi su jausmu.

Juo sunkiau koks darbas padaromas, juo labiau jis stiprina valią ir lavina širdį. — M. Pečkauskaitė.

Tikslas negali pateisinti priemonių, blogo darbo negali būti geros pasekmės.

Aš pajutau, kad muzika yra pasaulio siela, jo bebalsė daina. — F. Šaliapinas.

Moteris turėtų būti tikrai žavėtina, kad galėtų sužadinti vyriškio širdyje ritieriškumą. — Necker.

Geras yra gimimas, bet geresnis išauklėjimas.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.
Of 'Amerika' published weekly at Brooklyn, N. Y. for October 1, 1938

State of New York County of Kings SS.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared D. J. Averka, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he he is the Manager of the Lithuanian weekly A M E R I K A and that the following is, to the best of his knowlege and belief, a true statement of the ownership, management (and if daily paper the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Publisher Lithuanian Universal Bureau, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Editor Joseph B. Laucka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Managing Editor none, Business Manager D. J. Averka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

2. The owners, owing or holding one or more per cent of Lithuanian Universal Bureau, Inc., owner of „Amerika", are: Norbert Pakalnis, 259 5th St., St., B'klyn, N. Y., John Balkunas, 64-25 Perry Av., Maspeth, N. Y., Silvester Remeika, Smithtown, L.I., Joseph Aleksiunas, 213 So. 4th St., B'klyn, N. Y.; Charles P. Vilniskis, 267 Sumpter St., B'klyn, N. Y.; Joseph Žydanavičius, 260 E. Main St., Amsterdam, N. Y.; Joseph P. Machulis, 86-56 85th St., Woodhaven, N. Y.; Ignatius Kelmelis, 207 Adams St., Newark, N. J.; Joseph Simonaitis, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.; Stanley Lukosevičius, 316 So. 4th, B'klyn, N. Y.; Anthony Stanisauskas, 57 Park Ter., Bridgeport, Conn.; Vytautas Žalnieraitis, 440 Cleveland St., Brooklyn, N. Y.; George Tumasonis, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.; LRKSA 134 kuopa, 213 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.; Apreiškimo parapijos Rožančiaus draugija, 259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.; Apreiškimo parapijos Šv. Vardo draugija, 259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.; Plus Lekesis, 64-25 Perry Ave., Maspeth, N. Y.; Peter Vanagas, Palanga, Lithuania; Joseph Shestokas, Rye, N. Y.; Juozas Žilevičius, 166 Park Place, Elizabeth, N. J.; Anthony Kazlas, 25 Taylor St., Newark, N. J.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom trustee is acting, is giving; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

D. J. AVERKA

Sworn to and subscribed before me this 2nd day of October, 1939
(SEAL) C. R. Jurgėla

(My commission expires March 30, 1941)

Kazys Jankauskas

Vėliava

(Galas)

Nepasakė inžinierius tos minties: bijojo, kad žmonės nesupras jo atgailos ir atvirumo, kad jie įdūks ir numes jį nuo tilto. Gal būt, ir aną kalbą jis pasakė, save gelbėdamas, nes reikėjo ką nors pasakyti, kad nurimtų žmonės. O, didysis patriotiškume, žmogaus klaidų priedanga! Ižas spekuliavo šituo jausmu, spekuliavo neramiais laikais. Jis žiūri į tolstantį vagonėlį, į tuos žmones, kurių jis neseniai bijojo kaip siaubo. Jam užeina noras pasivyti juos, šokti į vagonėlį ir sušukti: aš užmušiau! Kokia auka jį pražudė? Kodėl turėčiau apgaudinėti jus, save ir jo merginą, kuri dabar manys, kad iš tikrųjų nebuvo kitokio būdo baigti tilto darbui.

Iš kalno, dar labai toli, bėga žaliai dažyta, motorinė drezina. Ižas mato, kaip darbininkai meta iš vagonėlio įrankius, kaip nukelia nuo bėgių, duodami kelią švilpiančiai drezinai.

Apžiūrėti tilto darbus atvažiuoja iš Kauno viršininkai. Ižas nenujautė, kad jie taip greit atvažiuos. Drezina pralėkė vagonėlį, bet tuojau sustojo ir nuvažiavo atgal — viršininkai pamatė žmogų gulintį vagonėlyje. Kai sužinojo, kas atsitiko, nusiėmė kepures, pastovėjo. Ižas galvojo, žiūrėdamas į juos visus iš tolo: taip baigiasi mano tarnybinė pažanga.

Kai drezina pasijudino, artėdama į jį, jis buvo tiktai pavargęs ir abejingas.

— Prašau sėstis, pone inžinieriau, — atidarė dureles storas ponas. — Kitaip nebuvo galima?

— Aš nežinau. Žuvo pats geriausias mūsų darbininkas, kuopos seniūnas Kazys Bruknė.

— Neatsargiai dirbote?

— Skubėjome... reikėjo traukinį praleisti...

— Traukinys vienas dalykas, žmogaus gyvybė viršija traukinio laiką. Jeigu tenka spręsti klausimą: žmogus ar traukinio pasivėlinimas, tai visada reikia žmogų gelbėti. Ar šitas nebuvo aišku?

— Mes neturėjome laiko išvedžiojimams, mes dirbome! — atsikerta Ižas. — Aš visą naktį nemiegojau. Geriau dabar nekalbėkime apie tokius dalykus. Pailsėsiu, raštu pasiteisinimą išdėstysiu. — Na, gerai.

Drezina sustojo prie tilto. Visi trys komisijos vyrai tuojau išlipo laukan. Storasis labai lengvai atsidūrė po tiltu ir po minutės pasakė:

— Ponai, prašau pažiūrėti koks darbas... Taip dirba tik mokąs ir darbui pasiruošęs žmogus. Čia viskas buvo numatyta. Atkreipkite dėmesį į bėgius, kuriais buvo stumiamas gelžbetonas — žuoliai visai vienas prie kito; kad būtų garantuotas bėgių pastovumas, žuoliai padaryti nejudomi, kelelis iš abiejų šonų atremtas į angos sienas. Mane labai žavi gelžbetono konstrukcija. Elastingas, lengvas tiltas. Šiek tiek apgadinta viena angos kertė, bet čia įdėsit naują akmenį, ir tilto darbas bus visai tobulas. Aš matau truputį kraujo. Bet kartais tai būna neišvengiama. Atsimenu, dar rusų laikais, vieną kartą naują atšaką tiesėme... Mano padėjėjas norėjo paskubinti bėgių iškrovimą ir pats šoko į platformą. Jis griebė iš darbininko laužtuvą ir pradėjo stumti bėgį į platformos kraštą. Kitam platformos gale stovįs darbininkas nespėjo prisitaikinti prie tokio greitumo. Vienas bėgio galas jau smuko žemėn, kitas dar buvo platformoj. Jis šoko į viršų, išplėšė iš darbininko rankų plieninį laužtuvą. Švystelėjo ore plienas ir tiesiog mano padėjėjui į galvą. Vietoj užmušė... Dažnai pasitaiko nelaimės, jaunasai inžinieriau. Bet iš viso tamstos darbu aš esu patenkintas. Ir kaip tik pasitaikys proga, atsidėkosiu už pastangas.

Paskui visi komisijos nariai spaudžia jam ranką.

Ižas lengviau atsidūsta. Jis pajunta, kad jo padėtis sustiprėjo, kad darbo egzaminą jis išlaikė.

— Neužmirškite, inžinieriau, nusmaluoti tilto pagrindą. Reikėtų pusvalandžiui sustabdyti vandens bėgimą ir iš pat dugno nusmaluoti. Be to, šiek tiek prailginkit barjerus, kad jie baigtųsi už tilto. O šiaip viskas tvarkoj. Malonu prisipažinti, kad jau turime sau pakaitų. Važiuokime į stotį, taip sakant, namučio, pailsėti.

Po kelių dienų Ižas aplankė Kazio motiną. Senutė sėdėjo prie mažo langelio ir tarytum ko laukė. Daugiau nieko nebuvo troboj. Jis atidarė duris ir paklausė, ar galima įeiti. Kai senutė pamatė, kas toks įėjo, ji pašoko, ėmė tūpčioti, jaudintis:

— Prašau sėstis, ponali...

— Diena labai karšta. Gal turite šalto vandens?

Ji tuojau padavė giros.

— Skanus gėrimas.

— Patiko? Kai aš šiek susitvarkysiu, pradėsiu uždarbiauti, kad ir tą pačią girą pardavinėdama.

— Tamstai bus paskirta pensija.

— Ponali, bet kaip gi aš galėsiu sėdėt be darbo? Aš numirsiu iš skausmo... Kai tik ateina ta valanda, kada jis grįždavo iš darbo, aš jau ir stoviu prie lango, žiūriu, laukiu. Vieną dieną jau ir pietus buvau jam paruošusi, visai buvau užmiršusi, kad vaikelis nebesugrįš.

— Mes visi jo gailimės. Supranti tamsta, žmones sudaro ne tik gyvieji. Kas nors pasitraukia, bet jį jaučiame, lyg jis vis būtų tarp mūsų. Tai stiprina gyvuosius. Kazys dabar yra ne tiktai tamstos, jis mūsų visų...

— Bet nė vienas jūs jo tiek nepasiilgstate, kaip aš. Aš jo laukiu dieną naktį.

— Reikia daugiau vaikščioti... — valandėlę palaukia ir prideda: — aš tamstai paliksiu šimtą litų. Gal prireiks ar šiaip...

Jis turėjo daug vargo, kol jam pavyko įsprausti jai pinigą.

Namo jis ėjo kitu keliu: padaręs dideli lanką artinosi prie tilto. Norėjo pamatyti, kaip jis dabar atrodo, visai baigtas ir aplinkui aptvarkytas.

Diena baigėsi. Dar nepiautom pievom keliavo pailsęs vėjas. Tarpais jis sustiprėdavo ir išlenkdavo žolėj duobes. Buvo didelis akmuo viduryje pievos. Ant šito apsamanojusio akmens stovėjo Kazio mergina. Ji stovėjo nejudėdama, sunėrusi rankas ištiestas už nugaros ir žiūrėjo į tiltą. Ižas norėjo praeiti pro šalį, bet negalėjo ir nubrido prie jos.

— Labas vakaras.

— Kodėl tamsta čia stovi?

— Man taip geriau. Aš čia ateinu kiekvieną pavakarę. Tamsta sakei jo mirties dieną, kad Kazys iškėlė gražiausią darbo pabaigtuvių vėliavą. Aš matau šitą vėliavą. Ji plevėsuoja nuo to pat vėjo, kuris lenkia mūsų pievų žoles. Aš žiūriu, kaip praeina vakarinis traukinys, kaip paskui tiltas būna visai tuščias. O saulei nusileidus aš matau tenai Kazį vaikščiojantį tiltu pirmyn ir atgal. Jis kartais sustoja ir žiūri į šitą pusę, aš jam pradedu moti, bet jis neatsako. Vieną vakarą aš bėgau arčiau tilto, bet Kazio ten nebebuvo. Šiandie vakaras bus labai tylus. Aš žinau, jis ateis pastovėti, jis ateis pabūti su manim. Artyn neprisileidžia, o iš tolo aš galiu žiūrėti. Paskutinę dieną jis užsuko pas mane, eidamas į darbą. Jis neturėjo laiko kalbėti. Tiktai paspaudė ranką, paglostė plaukus man ir pasakė, kad iš darbo grįždamas vėl užsuks. O negrįžta, o nepareina...

— Tamstai reikia pailsėti. Aš palydėsiu namo.

— Palikite mane! — ji atsisėda ant akmens, susiriečia į kamuolėlį. — Man čia labai gera. Aš nenoriu kitur būti! Jūs visi, žinoma, labai norėtumėte, kad aš jau būčiau linksma ir sveika. O aš negaliu... Žmogus pameta piniginę arba jam troba sudega, ir tai jis kenčia. O man atėmėte Kazį... palik mus vienus du... palikit, kaip paliekama jaunųjų pora. Kaip sunku pasidarė žmonėms gyventi! Vėliavos, vėliavos. Aiškinate, kam būti žemėje, o ką sunaikinti... mane sunaikinote, paprastą merginą. Kai kils karas, aš eisiu prie ligonių. Toji vėliava, kurią, kaip ponas saket, iškėlė Kazys, padarė mane susipratusia. Kai reikės, aš padėsiu.

Ižas nubrenda atgal. Jo kojos skęsta aukštoj žolėj. Jis neišdrįso griauti merginos iliuzijų dėl vėliavos, kuri, tiesą sakant, ir jai padėjo, ir jam taip pat.

(Iš „Židinio")

IŠ TOLIAU IR IŠ TOLI

ELIZABETH, N. J.

Parapijos bazaras

Šv. Petro ir Povilo parapijiečiai susibūrė į talką, stropiai rengdamiesi ateinančiam parapijos bazarui. Pereitą sekmadienį sušauktas parapijos susirinkimas, kad galėtų pasidalinti darbais. Bazaro komitetą sudaro: pirm. Kaz. Bernotas, sekr. komp. J. Žilevičius, Romualdas Džiovelis, Monika Pavalkienė, Juozas Matuzas, Vincas Senkus, Aleksandra Karvojienė, Marijona Gedmenienė — komiteto nariai.

Taip pat iš įvairių draugijų yra išrinkti asmenys, kurie eitų per biznierius ir namus rinkti aukas. Iš šv. Onos dr-jos — Vera Krantauskienė, Agota Peckuvienė, Elzbieta Džiovelienė ir Jieva Vaičiulevičienė. Iš šv. Rožančiaus — Jieva Vaitulionienė, Antanina Jankūnienė, Žemaitienė ir Ona Barčienė. Iš Tretininkių — Elena Savickienė, Elzbieta Liutvinienė, Agota Degutienė ir Ona Milukienė. Vyrų grupės vadovybė susidaro iš Povilo Kirvelevičiaus, Ipolito Zagreckio, Petro Žemaičio, Silvestro Naviko ir Vinco Senkaus.

Neužmirštas ir įvairių užkandžių pagaminimas. Morta Dubrickienė ir J. Norbutienė skirtos valgius pagaminti. Ipolitas Zagreckas, Mykolas Zabita, Juozas Žemaitis ir Jonas Liutvinas paskirti prie pavaišinimo stalo.

Prie bazaro knygučių priėmimo įeina Vincas Bernatonis ir Stanislovas Markevičius. Prie durų — Jonas Bagočius, Jonas Plungis ir Jeronimas Berzanskis.

Šis taip nuoširdžiai rengiamas bazaras prasidės spalių 6, 7 ir 8 d., paskui — spalių 12, 13, 14 ir 15 d.d. Bazaro vieta bus parapijos salė. Be įvairių kitų pasilinksminimų, bus ir muzikos. Norintieji šokti galės patenkinti savo norą.

Minėtas bazaras negalės turėti jokių gražių pasėkmių, jeigu parapijiečiai jo nerems. Bazaro komitetas nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti į šį bazarą. Įžanga dykai. **Ten būsiąs.**

PITTSBURGH, PA.

Seimo pasekmės

Daug kam įdomu: kas svarbiausia buvo nutarta šv. Pranciškaus rėmėjų aštuntajame seime?

Apie daug ką buvo kalbėta, tartasi, bet visų svarbiausias ir visų dėmesį sukėlęs klausimas, būtent: akademijos didinimas. Šiam svarbiam klausimui yra daug priežasčių, kurios verste verčia sesutes vykdyti naują statybą.

Pirma priežastis, sesutės negali sutalpinti lietuvaičių, norinčių mokytis akademijoj ir ten gyventi. Daug mergaičių liūdi, kad nebuvo priimtos ne tik iš tolimų valstybių, bet ir čia pat iš mūsų apylinkės.

Antra, akademikės turi gyventi ir mokytis po tuo pat stogu su seselėmis. Susidaro daug nepatogumų ir vienoms ir kitoms.

Trečia, šioje apylinkėje nėra kitos aukštesnės katalikiškos mokyklos. Šv. Pranciškaus Akademija yra vienintelė South Hills pusėje. Katalikai, norėdami savo dukreles išauklėti katalikiškai, verkte verkia, kad tik būtų dukrelės priimtos.

Dievo šventa Apveizda ir gerų žmonių dosnumu pasitikėdamos, seselės turi viltį, kad neužilgo naujos Akademijos svajonės taps tikrenybe. Jos prašo savųjų lietuvių ištiesti gailestingą ranką ir aukoti, kiek gali. Lai Gerasis Dievas Jums atlygina šimteriopai.

Prietelis.

BRIDGEPORT, CONN.

— Jau pradėtos įvairios pramogos. Šį šeštadienį moterų draugija turi vaidinimą ir šokius. Vaidins veikalėlį „Katra neišmano".

— Parapijos choras turės vaidinimą „Germanija" spalių 22 d. Vaidins V. Mockevičius, V. Kaminskaitė, Anušauskaitė, Buzevičiūtė, Norkevičiūtė, Šumskytė, Jakštytė, Radvilaitė ir A. Mockevičius. Pasirodys atskirai choras ir solistai. Pelnas parapijai ir chorui. Visi turi jaunimą paremti. Rengimo komitetą sudaro Brilvičius, Stankaitytė, Jakštis, Mačiukaitis.

— Parapijos „fėrai" prasidės lapkričio 9 d. Kleb. kun. J. Kazlauskas ragina asmenis ir draugijas prisidėti. Geros širdies parapijiečiai tam darbui gražiai rengiasi.

— Parapijos „bowlerių" komanda pradėjo žaidimus; vadovauja kun. Ražaitis ir J. Bernotas.

— Ateinantį šeštadienį daug lietuvių važiuos į pasaulinę parodą; nepamirškite atlankyti ir Lietuvos gražųjį Pavilijoną. **O.**

PHILADELPHIA, PA.

Pagerbs

Šv. Jurgio par. sodalietės, vadovaujamos savo pirm. Benediktos Ginkevičiūtės, spalių 15 d. par. salėje ruošia kun. Jeronimui Bagdonui pagerbti vakarienę. Kas kas, bet jurgiečiai turėtų atsilankyti į šią pagyrimo vertą pramogą. **K. V.**

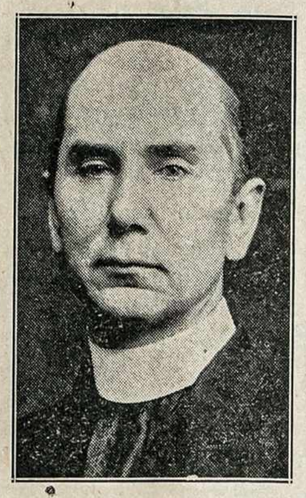

Kun. Valančiūno sukaktis

Šv. Kazimiero parapijiečiai nuoširdžiai ruošiasi pagerbti savo kleboną, kun. Ignacą Valančiūną, sulaukusį kunigavimo 20 metų sukakties, kuri bus paminėta spalių 15 d. 5:30 val. vak. par. salėje, 331 Earp St., iškilminga vakariene. Seselės kazimierietės paruošė įdomią programą, o visam ruošimosi darbui vadovauja kun. dr. V. Martusevičius. Tikimasi labai daug įžymių svečių. Iškilmė jungiama ir su kitu svarbiu įvykiu: tą pačią dieną bus įdėtas bažnyčios kertinis akmuo, kurs dar neįdėtas nuo bažnyčios apdegimo laiko.

Jubiliato asmuo

Kun. Ig. Pr. Valančiūnas kunigu įšventintas 1919 m. birželio 8 d. šv. Karoliaus seminarijos koplyčioj, Overbrook, Pa. Jį įšventino dabartinis Philadelphijos arkivyskupas, kardinolas Daugherty. Primicijas jis atlaikė 1919 m. birželio 15 d. šv. Kazimiero par. bažnyčioje. Tą dieną jo pirmi žodžiai buvo: „Vieno meldžiau Viešpaties, kad gyvenčiau jo namuose per visas savo gyvenimo dienas".

Pirma jo vieta buvo šv. Vincento parapija, Girardville, Pa. Čia klebonaudamas puikiai sugyveno su parapijiečiais, pastatydino naują, puošnią bažnyčią, parūpino patalpas par. mokyklai. 1933 m. rugpiūčio 15 d. mirus šv. Kazimiero par. klebonui, kun. J. Kaulakiui, kardinolas atkėlė kun. Ig. Valančiūną į šv. Kazimiero par., kur ir šiandie sėkmingai vadovauja.

Kun. Ig. Valančiūnas gimė 1885 m. kovo 4 d. Katkiškių vienkiemyje, Pašvitinio parapijoje. Sulaukęs 19 metų, jaunas ūkininkaitis atsisveikino su namiškiais ir 1904 m. gegužės 17 d. jau buvo Philadelphijoje pas savo brolį Kazimierą. Jubiliatas turėjo sunkiai dirbti įvairius darbus, siekdamas mokslo ir savo pašaukimo. Dirbdamas taupė, lankė mokyklą ir 1908 m. jau galėjo išvykti į Detroit lankyti aukštesnės mokyklos, kurią užbaigęs įstojo į šv. Karoliaus kunigų seminariją, Overbrook, Pa. Savo uždirbtais centais ir brolio Kazimiero parama, Dievui padedant, 1919 m. birželio mėnesį jis baigė seminariją ir pasiekė savo tikslą — tapo kunigu.

Nelaimės

Kun. Ig. Valančiūną, pasiekusį savo tikslo, netrukus aplankė skaudžios žinios. Gauja plėšikų — žmogžudžių užpuolė kun. Valančiūno tėvelius, tikėdamiesi pasipelnyti; jie užmušė tėvus ir išžudė visą šeimą. Netrukus jam teko pergyventi ir kitą nemalonumą — mirė jo geradaris brolis Kazimieras.

Ne lengvas buvo mūsų klebono kelias, bet visi negali pamiršti tos džiaugsmingos valandos, kai jis primicijų dieną žygiavo prie altoriaus, eidamas skelbti Evangelijos. Džiaugėsi parapijiečiai, kad Dievas pašaukė paprastą darbininką Savo kunigu.

Visi parapijiečiai siunčia savo sveikinimus ir linkėjimus jubiliatui klebonui, linkėdami Dievo palaimos gyventi ilgiausius metus ir dirbti savo žmonių gerovei. Lai gyvuoja mūsų klebonas, kun. Ig. Valančiūnas!

Parapijietis K. J. D.

JERSEY CITY, N. J.

Gimtadienio ir varduvių dienos proga įvairios organizacijos ir visi parapijiečiai surengė klebonui, kun. Mykolui Kemežiui, „surprise party" rugsėjo 28 d. par. salėje. Svečių atsilankė apie 200. Klebonas, įprašytas į apytamsią salę, neva atidaryti susirinkimą, tikrai buvo nustebintas, kai per choro dainavimą „Ilgiausių metų", uždegus šviesas, pamatė tokį netikėtą, gausingą atsilankymą.

Mūsų parapijoje 40 val. atlaidai įvyko spalių 1, 2 ir 3 d. Nors visos dienos buvo lietingos, žmonės gausiai lankė pamaldas rytais ir vakarais. Atlaidų metu vartota nauja monstrancija, kurią dovanojo Pranciška Kalinauskienė. Labai gražus pavyzdys ir garbės vertas. Pamokslus pasakė rytais kun. Keidošius, o vakarais kun. Balkūnas ir kun. Pankus. Parapijos choras gražiai giedojo mišparų metu.

Šį sekmadienį, spalių 8 d. parapijos vyrai dalyvaus šv. Vardo draugijų viešoje parodoje. Mūsų parapijai paskirta maršuoti pirmoje divizijoje. Visi vyrai raginami susirinkti prie bažnyčios lygiai 12 val.

Teko sužinoti, kad mūsų klebonas, kun. Kemežis, yra paskirtas dvasios vadu Lietuvos Vyčiams. Linkime pasisekimo ir laimingos darbuotės naujoje veikloje.

Rugsėjo 30 d. mūsų bažnyčioje susituokė Charles DeDella ir Eleanora Maldeikytė. Linkim geriausios kloties vedybiniame gyvenime.

BAYONNE, N. J.

— Šv. Mykolo parapija rugsėjo 24 d., sekmadienį, surengė pagerbimo bei priimtuvių vakarienę naujam savo klebonui, kun. S. Stoniui. Vakarienė pasisekė puikiausiai. Atsilankė gausingas kunigų būrys, Metropolitan operos artistas E. Fisher, art. J. Žukauskaitė, pianistė F. Rummber. Daug parapijiečių iš Paterson, Jersey City, nemažai draugų bei bičiulių iš kitų apylinkės kolonijų, o daugiausia iš Bayonne. Salę labai gražiai papuošė vietinė Vyčių kuopa. Programą labai sumaniai vedė teisių studentas Jonas Brajus. Pasakyta daug nuoširdžių kalbų bei pasveikinimų, o art. E. Fisher puikiai išpildė dainų programą, akompanijuojant pianistei F. Rummber. Nuo Bayonne ir Jersey City parapijų įteiktos klebonui dovanos.

Vakarienės surengimo komisijoje darbavosi Marcinkienė, Radzevičienė ir Kvietkauskienė. Dėka jų sumanumui, vakarienė praėjo taip sėkmingai. Garbė bayonniečiams ir rengėjoms.

— Vietiniai veikėjai ir uolūs parapijos darbuotojai Jonas Adomavičius ir Izabelė Adomavičienė susilaukė moterystės gyvenimo 30 metų sukakties. Šia proga jų draugai bei pažįstami suruošė spalių 1 d. pagerbimo vakarienę. Atsilankė gausus būrys svečių, tarpe kurių vietinis klebonas, kun. S. Stonis, poetas ir rašytojas J. Tysliava, stud. teisininkas J. Brajus ir kiti. Pasakyta daug gražių kalbų bei sveikinimų. Sveikiname jubiliatus ir linkime ilgų ir laimingų metų.

— Novena prie šv. Mykolo praėjo dideliu pasisekimu ir gražiai užsibaigė šv. Mykolo atlaidais.

— Spalių 8 d. įvyksta šv. Vardo draugijos eisenos. Visi lietuviai šv. Mykolo parapijos rengiasi joje dalyvauti.

— Rožančiaus pamaldos šv. Mykolo par. bažnyčioje spalių mėnesį įvyks sekmadieniais 3 val. popiet ir kiekvieną trečiadienį ir penktadienį 7:30 val. vak.

KEARNY, N. J.

Lietuvių Moterų Ratelis buvo surengęs išvažiavimą, kuriame dalyvavo narės su šeimomis. Buvo išvažiavę pas lietuvius Gils, Hanover, N. J., kur praleido labai linksmai laiką. Dalyviai skirstėsi patenkinti ir pageidavo daugiau tokių išvažiavimų.

Laimėjimų vakaras

Seserys pranciškonės moko ne vien Harrison-Kearny lietuvių vaikučius, bet taip pat važinėja po kitas apylinkės lietuvių parapijas — Newarko, Bayonne, Jersey City, Paterson. Koks pasiaukojimas, auklėjant vaikučius religinėj, lietuviškoj dvasioj.

Spalių 22 d. moterys rengia laimėjimų vakarą, kuris įvyks piliečių klubo salėje, 134 Schuyler Ave. Įžanga 35 ct. Be 25 laimėjimų, bus dar durų dovanų. Nuoširdžiai kviečiam atsilankyti.

T. Pet—ienė.

BALTIMORE, MD.

— Rugsėjo paskutinės dienos buvo šiltos; per šv. Mykolą pradėjo lietus rodytis; spalių 1 — 2 d.d. lijo ir oras atšalo; jau reikia ir kambariai pasišildyti.

— Spalių 1 d. bažnyčioj buvo rinkliava vyskupijos našlaičiams; kitais metais tie našlaičiai arba seserys prie durų stovėdavo su dėžutėmis; šiemet valdžios uždrausta. Kunigas per pamokslą ragino parapijiečius pasimelsti už Lenkijos žmones, nes dar jie turės nuo naujų valdžių daug nukentėti dėl savo religijos teisių. Lietuva ir apsupta karo audringų debesų, reikia melsti Dievą kad mūsų Tėvynė pasiliktų neliečiama.

— Spalių 8 d. vak. įvyksta parapijos salėje vakarienė bažnyčios pagražinimo išlaidoms padengti. Bilietas $1.00. Tą pačią dieną rinkliava bažnyčioj gėlėms papuošti altorių per 40 val. atlaidus, kurie bus spalių 15 d. šv. Alfonso lietuvių bažnyčioj, kampas Saratoga St. ir Park Ave. Pamokslus sakys kun. Pranas Juras iš Lawrence, Mass. Kas turi automobilius, ir iš kitur lai atvažiuoja. Baltimoriečiai džiaugiasi, kai pamato svečius lietuvius. Dabar antradienio vakarais kun. dr. L. J. Mendelis parapijos salėje angliškai aiškins šv. Raštą.

J. K.

CHICAGO, ILL.

Moterų S-gos 67 kuopa iš Marquette Park rengia priimtuves savo narei Albinai Poškienei, kuri sąjungos seime, Worcester, Mass., atstovavo 67 kuopai bei Chicagos apskričiai. Banketas įvyksta trečiadienį, spalių 11 d. Rowentrees Hotel, 500 West Englewood Ave. (pusė bloko į žiemius nuo 63 ir Normal gatvių). Vieta yra graži ir patogi.

Komisija, susidedanti iš kuopos pirm. V. Trust, M. Paulienės — komisijos pirmininkės, F. Burbos, Daunorienės, Kliaugienės, Jonaitienės bei Butkienės, stropiai ruošiasi, kad viskas būtų tvarkingai.

Banketo pradžia 7 v. vak. Kviečiame sąjungietes bei jų vyrus ir Poškienės drauges draugus atsilankyti.

Rengimo Komisija.

BAČIŪNAS PAKVIESTAS REFERENTU KITATAUČIŲ KONFERENCIJON

Sodus, Mich. — Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje veikianti vasarviečių savininkų sąjunga nusprendė sušaukti keturioms dienoms savo konferenciją, kurioje sudarys planus apsisaugoti nuo krizės, kurią gali šion šalin atnešti dabartinė Europos situacija. Konferencija įvyks Montrealėje spalių 9 — 12 d.d. Pirmame posėdyje, kuris prasidės spalių 9 d., bus svarstomi vasarviečių reikalai išimtinai. Šiam posėdžiui referentu pakviestas Juozas J. Bačiūnas iš Sodus, Mich., Tabor Farm vasarvietės savininkas. J. Bačiūnas pakvietimą priėmė. Jei laikas leis, p. Bačiūnas atlankys ir Montreal lietuvių kolonijos įstaigas.

Rodos, dar neseniai lietuviai savo reikalams patarėjų ieškojo tarp kitataučių, o šiandien jau kitataučiai sau patarėjais kviečiasi lietuvius. J. Bačiūnas vasarviečių užlaikymo reikalu jau daug sykių yra davęs patarimų kitataučiams, kurie jo patarimų paklausę nesuklydo.

„Tabor Farm" vasarvietė yra 9 mylių atstume nuo Benton Harbor miestelio, prie vieškelio River Road, gražioj lygumoj, prie St. Joseph upės. Tai yra ūkis iš 160 akrų žemės. Prie vieškelio gražioj lygumoj, tarp didelių medžių, yra didelis namas su daug kambarių.

Iš lietuvių mažai kas čia atvažiuoja, o kurie ir atvažiuoja, tai tik dienai kitai. Šiaip čia vieši beveik vieni kitataučiai. Šeštadieniais ir metų šventėms svečių privažiuoja tiek daug, kad net vietų nakvynei trūksta; gerai dar kad atsiranda norinti nakvot ant šieno. Kartais tenka atsakyt prašantiems vietas, nes nėra kur juos priglaust.

Smagu prisiminti, kad mūsų tautiečiui gražiai sekasi vest tokią švarią pramonę. Smagu prisimint ir tai, kad kas tik nukeliauja į Tabor Farm, kiekvienas patiria malonumą, nes malonusis šeimininkas ir jo žmona kiekvieną maloniai priima.

DD.

AMERIKOS ATSTOVAS PAS BUVUSĮ AMERIKIETĮ

Bijutiškis. — Šis mažas Lietuvos bažnytkaimis rugpiūčio 20 d. savo bažnyčioje susilaukė aukštų svečių. Į pamaldas tą dieną atsilankė buvę Lietuvos atstovai Amerikoje p.p. Vileišis ir Čarneckis su savo šeimomis ir drauge su jais Amerikos ministeris Lietuvoje Owen J. C. Norem.

Pagerbdamas Amerikos ministerį, Bijutiškio klebonas, kun. J. Zabulionis, buvęs amerikietis, perskaitė Evangeliją ir angliškai; be to, trumpai pareiškė savo džiaugsmą dėl aukštų svečių atsilankymo. Po pamaldų visi svečiai atsilankė klebonijoje ir čia Amerikos ministeris ypatingai nudžiugo sužinojęs, kad kun. Zabulionis yra ilgą laiką gyvenęs Sioux City, Iowa, kur gimė ir gyveno p. Norem. Vėliau ministeris drauge su klebonu ir kitais asmenimis atsilankė Dubingiuose, kur dalyvavo pavasarininkų gegužinėje.

PATARIMAS TĖVAMS

Dr. J. Dodd, Nassau apsk. mokyklų viršininkas, pasiuntė 3,000 vaikų tėvams šiuos patarimus:

1. Žiūrėti, kad vaikai būtų laiku mokykloje kiekvieną dieną ir neduoti vaikui progos apleisti mokyklą, nepaisant koki svarbūs dalykai bebūtų.

2. Tikrinti savo vaikų mokymosi pažymius ir mokytojų pranešimus ir visuomet pasitarti su vaikų mokytojais.

3. Stengtis įkalbėti savo vaikams, kad jų apsileidimas moksle jiems patiems bus nuostolis.

4. Prižiūrėti, kad jų vyresni vaikai ir, apskritai, visi vaikai savo uždavinius ir pamokas atliktų kiekvieną dieną.

5. Stengtis įkvėpti vaikams paklusnumą ir pagarbą tėvams, vyresniems, mokytojams ir tiems, kuriems paklusnumas yra reikalingas.

6. Žiūrėti, kad vaikai gerbtų ir saugotų savo mokslo knygas ir kitus daiktus, jiems naudotis pavestus.

7. Žinoti, kokius žaidimus, pasilinksminimus jų vaikai lanko. Vaikams be tėvų leidimo neleistina tų žaidimų lankyti.

8. Žiūrėti, kad vaikai, besilinksmindami su savo draugais, nesuvargtų ir savo uždavinių neapleistų.

9. Sutvarkyti vaikams namie pamokų valandas, o likusį laiką mėginti sunaudoti namie lengvu darbu, nes šitaip pripras dirbti ir paklusti.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

Wholesale, Retaile

NOTICE is hereby given that License No. GB10735 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 380 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRANK PEDINI
380 Myrtle Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB5395 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5302Clarendon Rd. and 609 E. 53rd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SOPHIE SLOTNIKOV
(Great Ben's Cut Rate Food Center)
5302 Clarendon Rd and
609 E. 53rd St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB2921 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1694 Gates Avenue Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOSEPHINE VERDERBER
The Old Crystal Palace
1694 Gates Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Harrison 6-1693

B. J. SHAWKONIS
(Ašakūnas)

GRABORIUS — BALZAMUOTOJAS

Laisniuotas New Yorko ir New Jersey valst.

310 John Street, Harrison, N. J.

Tel.: MArket 2-5270

GOLDEN STAR BOTTLING CO.

J. Kralikauskas — Savininkas
Gamintojas Geriausios Rūšies Nesvaiginančių Gerimų
Pamėginkit mūsų specialų Drink-Mixer TOM COLINS
Taipgi parduoda lietuviško bravoro alų iš New Britain
CREMO „CONNECTICUT BEST"
Pristato pareikalavus: saliūnams, krautuvėms, vestuvėms ir t.t.
Reikalaukite visur to vardo
Sodės ir Alaus
91-93 Warwick St., Newark, N. J.

Naujos Rudens Mados
VYRŲ IR JAUNŲ VYRŲ
Siūtai ir Overkotai

Jei jūs esate jautrūs **madų** atžvilgiu ir ypatingas drabužių **kokybe**, jūs turėtumėt **atlankyti mūsų krautuvę.**

Mes turime įvairaus dydžio rūbų pritaikinti visiems.

Virš 30 metų parinkime vilnonių rūbų ir modelių.

Mūsų kainos yra labai prieinamos, nes mes perkame dideliais kiekiais.

SIŪTAI IR OVERKOTAI VYRAMS IR JAUNIEMS VYRAMS

Vertės $22.50 už **$16.50**
Vertės $25.00 už **$19.50**
Vertės $30.00 už **$22.50**

Jūsų atsilankymas į mūsų krautuvę įtikins jus, kad mūsų drabužiai yra puikiausios rūšies.

Henry Narins Sons, Inc.
670 Grand Street kampas Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

VISIEMS DĖKOJAME

New Yorko Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos chorų priėmimo biznierių komitetas, susidedąs iš pirm. A. Mikalausko, vicepirm. A. Daukanto, iždininkų J. Garšvos ir L. Grigonio, sekretorių P. Dulkės ir A. Vismino širdingai dėkoja visiems biznieriams, asmenims ir firmoms, prisidėjusiems prie chorų pavaišinimo rugsėjo 10 d. Klasčiaus salėje. Dėl vietos stokos negalima suminėti visų rėmėjų tikslių aukų; jei per apsirikimą vienas ar kitas neįtrauktas į sąrašą, prašom dovanoti. Dėkojame prisidėjusiems aukomis: Varpo kepyklai, D & Z Bottling Works, Lithuanian-American Import & Export Corp., J. Valaičiui, Kaz. Abraičiui, James Sutkui, Petkevičiui, poniai Jenny Masachuck, J. Karpui, Kulbokai, Juoz. Truncai, J. Dumbliui, L. Aleksiejui, K. Pupkiui, B. Miniotui ir V. Šedlovui, V. Ambrazui, X. Strumskiui, V. Kriaučiūnui, J. Krisiūnui, F. Block, K. Šimanskui ir M. Petkauskui, A. Vikrikui, Zuzai, J. Staniui, Ginetui, Jakščiui, D. Raškevičiui, J. Bartašiūnui, Jakaičiui, P. Mikalauskui, Nuobarai, A. Razminui, J. Džindžiui, Balčiūnui, Žiugždai, Karpui, Janušoniui, Šrupskiui, Lukui ir Jankui.

Prisidėję darbu ir aukomis chorus vaišinti susilaukė visuomenės dėkingumo, kuri gausiai atsilankė į suruoštą pasilinksminimą dar kartą pamatyti ir padraugauti su Lietuvių Dienoje dalyvavusiais iš toli ir iš arti suvažiavusiais svečiais.

Kadangi prieš pat parengimą Komitetas susilaukė didelių netikėtumų iš paramą pažadėjusių asmenų, tai dėl skubotai pertvarkytų planų galėjo būti nemaža klaidų ir trūkumų pačiame svečių priėmime, už ką atsiprašome.

Visi aukojusieji buvo sukviesti užkandžiams spalių 28 d. 8 val. vakare Angelų Karalienės parapijos salėj, kur pasidalinta įspūdžiais, pasiklausyta Vasiliausko ir Dulkės dainelių ir, visų parapijų vargonininkams vadovaujant, biznieriai vos tik nesutvėrė savo nuosavo choro.

Norėtume ypatingai padėkoti komiteto sekretoriui P. Dulkei, kuris pašventė porą savaičių darbo ir savo nenuilstama energija prisidėjo pasisekimui sudaryti. Taip pat reiškiame nuoširdžią padėką mūsų darbščioms šeimininkėms, nepasigailėjusioms savo laiko ir triūso svečius priimant.

Komitetas.

LIETUVOS PAVILIJONO NAUDAI

Malonūs „Amerikos" skaitytojai prašomi neužmiršti, kad šį šeštadienį, spalių 7 d., piliečių klubo salėje, Union Ave., Brooklyne, įvyksta labai smagus pasilinksminimas, kurį ruošia pasaulinės parodos Lietuvos pavilijono tarnautojos. Pelnas — pavilijono išlaikymo fondui.

Lietuvos pavilijono simpatingosios tarnautojos, kurios nuo gegužės 14 d. iki šiol sutiko šimtus tūkstančių pavilijono lankytojų ir visiems maloniai paaiškino apie pavilijoną, apie Lietuvą, mielai sveikins šį šeštadienį visus Brooklyno ir apylinkės lietuvius, kurie atsilankys į jų ruošiamą pramogą. Šokiams gros J. Navicko orkestras. Bilietas tik 40 centų. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Jus kviečia Lietuvos pavilijono tarnautojos, pasiruošusios kuo gražiausiai priimti visus atsilankysiančius.

BRANGUS TAUTIETI!

Draugija Užsienio Lietuviams Remti leidžia 1940 metams informacinį leidinį, kuriame nori suregistruoti visas Lietuvos ir užsienio lietuvių visuomenines bei kultūrines organizacijas ir stambesnes ekonomines įmones. Šis reikalas yra skubus ir aktualus, nes leidinys bus, tartum, kelrodys bendrai viso pasaulio lietuvių veiklai ir nuoširdesniam jų susiartinimui.

Šiam tikslui maloniai prašome Tamstą suteikti ir išsiųsti Draugijai iki š. m. lapkričio mėn. 1 dienos sekančias žinias:

I. Tamstai žinomų lietuvių kultūrinių bei visuomeninių, jaunimo, sporto, profesinių, religinių ir kitų įvairių organizacijų:

a) pilnus pavadinimus, trumpą jų charakteristiką (ar toji organizacija politinė, ekonominė, profesinė ar grynai kultūrinė; jei politinė, tai kurios pakraipos), b) įkūrimo datą ir c) tikslius dabartinių tų organizacijų vadų adresus.

II. Tamstos apylinkėje esančių stambesnių lietuvių ekonominių įmonių (pramonės dirbtuvių, parduotuvių, siuvyklų ir kt.): a) tikslius adresus, b) jų rūšies trumpą pažymėjimą (pav., parduotuvė gali būti kolonialė, manufaktūros, geležies ir t.t.).

III. Savo miesto ir apylinkės lietuvių mokyklų ar kursų: a) tikslų adresą, b) nors apytikrę įkūrimo datą, c) steigėjų pavardes ir vardus, d) dabartinių mokytojų tikslius adresus ir d) mokinių skaičių.

IV. Savo laikraščio: a) tikslų adresą, b) jo pakraipą, c) įsteigimo datą, d) redaktorius ir jų adresus ir e) nors apytikrį tiražą.

V. Artimiausios lietuvių (svarbu, kad būtų laikomos pamaldos lietuvių kalba) bažnyčios:

a) adresą, b) jos statytojų pavardę ir vardą, c) pastatymo datą ir d) dabartinių lietuvių kunigų adresus.

VI. Lietuviškų knygynų bei skaityklų ir jų vedėjų adresus, o taip pat ir visas kitas žinias, kurios gali tiksliau padėti plačiame pasaulyje išsiblaškiusių lietuvių kultūrinei ir visuomeninei veiklai nušviesti.

Draugija tiki, kad Tamsta tikrai prisiųsi visus atsakymus į šią anketą nurodytu laiku ir todėl iš anksto dėkoja. Ji maloniai prašo visus užsienio brolių laikraščius skubiai persispausdinti šį atsišaukimą, kad juo didesnis mūsų tautiečių skaičius galėtų susipažinti su patiektais klausimais ir galimai greičiau į juos atsakyti. Laiku atsiuntusiems čia prašomas žinias, pasiųsime savo leidinį dovanai.

Su pagarba

Draugija Užsienio Lietuviams Remti, Lietuva, Kaunas, Nepriklausomybės 3.

DIRBU ROŽANČIUS

Kreipiuosi į lietuvius katalikus, pranešdamas, kad aš dirbu įvairiausios rūšies ir spalvos (juodos ar rudos) rožančius; vartoju gerą, storą, varinę vielą, kuri laikysis daug metų. Parduodu du rožančius už 1 dol.; reikia dar prisiųsti 5 c. pašto ženklams. Tikiu, kad mano darbu būsite patenkinti. Rožančius labai gera dovana Kalėdų proga, tad pasinaudokite. Jei kas nori pataisyti ar perdirbti senus rožančius, prašau man prisiųsti ir aš tai pataisysiu.

Aš esu ligonis, jau 15 metų negaliu vaikščioti, turiu suparaližiuotas kojas; būnu neturtėlių ligoninėje. Reikale prašau kreiptis, nurodant savo aiškų adresą. Rašykit:

John Shislosky, c-o Little Sisters of the Poor, De Kalb and Bushwick Aves., Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

1. **Lietuvos garbės konsulai Amerikoje**

Lietuvos Vyriausybės paskirtiems garbės konsulams Amerikoje:

1) Mr. Julius J. Bielskis, 1001 Hilt Ave., Los Angeles, Cal.
2) Mr. Anthony O. Shallna, 366 West Broadway, So. Boston, Mass.,

Lietuvos Pasiuntinybė parūpino Amerikos Prezidento F. D. Roosevelt'o pripažinimą (exequatur) ir šiomis dienomis tuos dokumentus įteikė naujiems konsulams drauge su geriausio pasisekimo linkėjimais. Ypač Kalifornijos ir Bostono lietuviai tuo faktu galės pasinaudoti ir pasidžiaugti. Konsulai pradės savo pareigas eiti, kai tik susitars su atitinkamomis įstaigomis.

2. **Iš Lietuvos santykių su Amerika**

Keletas metų praėjo besiruošiant prekybinei ir konsuliarinei sutarčiai tarp Lietuvos ir Amerikos. Prekybinis susitarimas tarp Lietuvos ir U.S.A. yra pirmiau sudarytas nors laikinoje formoje. Dabar ypač pagyvėjo reikalas sudaryti ir konsuliarinę sutartį. Šiuo reikalu Lietuvos Atstovybė Vašingtone ir rūpinasi ir jau yra turėjusi keleta pasitarimų su State Department žinovais. Lietuvos konsulai irgi tame darbe dalyvauja, teikdami informacijų iš savo konsuliarinio darbo praktikos.

3. **Iš Lietuvos santykių su Meksika**

Draugingumo sutartis tarp Lietuvos ir Meksikos įsigaliojo rugsėjo 29 d. Koks bus to oficialaus draugingumo turinys, paaiškės vėliau.

1939 m. rugsėjo 30 d.
Washington, D. C.

PROF. K. PAKŠTO ARTIMIAUSIOS PRAKALBOS

Spalių 8 d. So. Boston, Mass.

Spalių 8 d. 7 val. Cambridge (Vilniaus klausimu), Nekalto Prasidėjimo par. salėje.

Spalių 9 d. Brooklyn, N. Y.

Spalių 11 d. Shenandoah, Pa.

Spalių 15 — 20 d. Pittsburghe, Pa.

Nuo spalių 25 d. Čikagoje ir apylinkėse.

Rašyti jam prašoma į „Amerikos", „Darbininko" ir „Draugo" redakcijas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Brooklyno aukštesnioji mokykla (High School) 326 Schermerchorn St., siūlo jaunoms moterims ir merginoms pasimokyti slaugytojų profesijos. Pamokos duodamos antradienių ir ketvirtadienių vakarais. Registruotis galima vakarais nuo 6 iki 9 val. Lietuvės, pasinaudokite ta proga.

Katalikų labdarių sąjunga Brooklyne yra pasiuntus šiemet 27 varguolių šeimas su jų vaikais į vasarviečių vietas Long Islande. Manoma, kad dar daugiau bus pasiųsta.

Galop Queens apskritis (county) iškovojo iš valdžios visai apskričiai teisę siuntinėti laiškus po 2 c. savo ribose.

Niekas Nenori Būti Atsilikėlis,

todėl visi ruošiasi užsisakyti

AMERIKA

jau 1940 metams,

NES

tai įdomus, turiningas, įvairus laikraštis; kas „Ameriką" pradėjo skaityti — su ja nenori skirtis,

NES

AMERIKA stengiasi patenkinti savo skaitytojų pageidavimus, duodama daug žinių iš Tėvų Žemės — Lietuvos, pranešdama apie svarbiausius pasaulyje įvykius, plačiai nušviesdama kiekvienam būtinai reikalingus žinoti dalykus.

ŠIANDIE

nė vienas sąmoningas lietuvis negali būti be gero lietuviško laikraščio, kurs yra gyvenimo veidrodis ir drauge švyturys, todėl

SKAITYK,

platink ir remk savo laikraštį

AMERIKĄ —

423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Metams tik 2 dol. Pusmečiui $1.10, 3 mėnesiams — 60c.

Į Lietuvą metams $2.75; pusmečiui $1.50.

PIRKITE RAKANDUS DABAR

Parduodame įvairius rakandus labai prieinamomis kainomis. Pasirinkimas didelis: „Bedroom Sets", „Parlor Sets", Matrasus ir Springsus „Studio Couches", „Kitchen Sets" ir „Dienette Sets".

LIETUVIAMS DUODAME IŠSIMOKĖJIMUI

GRAND CHAIR CORPORATION

LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI

ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

Tel.: EVergreen 7-1645 Lic. No. L886

Manhattan Liquor Store

264 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kampas Roebling St.

TAI YRA GERIAUSIA VIETA PIRKTI SAVO GĖRIMUS

DIDŽIAUSIA, GERIAUSIA, ŽEMIAUSIŲ KAINŲ IR LABIAUSIAI PATIKIMA GĖRIMŲ KRAUTUVĖ BROOKLYNE

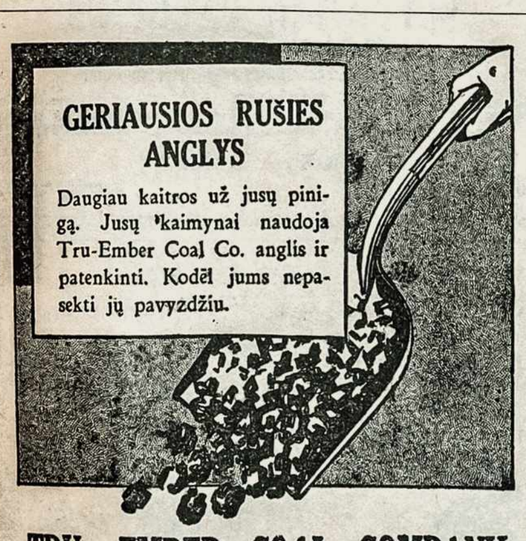

GERIAUSIOS RUŠIES ANGLYS

Daugiau kaitros už jusų pinigą. Jusų kaimynai naudoja Tru-Ember Coal Co. anglis ir patenkinti. Kodėl jums nepasekti jų pavyzdžiu.

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ KOMPANIJA)

485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

- Namų Bargenai -

Norintieji pirkti namus — pasiskubinkite — kol dar galima pirkti pigiai. Nors namų kainos pradėjo kilti, bet dar pavyksta tai vienur, tai kitur pagauti „bargenų". Pavyzdžiui:

Williamsburge: 5-kių aukštų mūro namas, 19 šeimynų ir dvi krautuvės. Įeigų $3,600. Šilumos nereikia duoti. **Kaina $11,000.**

3-jų aukštų kampinis namas, krautuvės ir 7 butai, po du, tris ir 5 kambarius. Kaina tik $2,000.

Ridgewoode: 3-jų šeimynų mūro namas, garadžiai, patogi vieta, arti stoties.

Cypress Hills: 2-jų šeimynų mūro namas, puikiai įrengtas, garadžiai.

Woodhavene: 2-jų šeimynų namas, 9 kambariai, arti Jamaica Ave. Kaina tik $3,250.

East New Yorke: 1-nos šeimynos namas, 7 kambariai. Kaina $1,750. 6-šių šeimynų mūro namas, po 4 kambarius su maudynėmis, centralinis šiltas vanduo. Kaina $6,000.

Ozone Park: 2-jų šeimynų moderniškas namas, garadžiai. Cash reikia tik $750.

Richmond Hill: 2-jų šeimynų, moderniškas namas, 11 kambarių, garadžius, privatiškas įvažiavimas. Kaina $6,000. Cash $1,500.

Jamaica: Vienos šeimynos mūro atskiras namas, moderniškas, naujas, didelis lotas, geras privažiavimas.

Bay Ridge: 12-kos šeimynų mūro puikus namas, kertiniai kambariai, visi įrengimai.

Coney Island: 16-kos šeimynų moderniškas namas, po 3 ir 4 kambarius.

Flatbush ir kitose sekcijose turiu puikių apartmentų pardavimui, nuo 16 iki 75 šeimynų didumo, kuriuos galima pirkti prieinamai ir su nedideliais cash įnešimais.

Daugiau informacijų ir kitokių bargenų klauskite žemiau pažymėtu antrašu:

J. P. MACHULIS
Real Estate & Insurance
8656 85th St., Waadhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

P. S. Telefonu šaukti patartina anksti iš ryto.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

Pirkit Anglis
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJOJ
(Kleen Kol Coal Co.)
335 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-7550

LIETUVIŠKAS RESTORANAS
BAR & GRILL

Gaminam valgius amerikoniško ir lietuviško stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.

JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIS CHIROPRAKTAS
DR. J. VAITULIONIS

GYDO be peilio, be vaistų ir be chemikalų, tik su savo pilkomis rankomis. Visokios ligos yra gydomos: vyrų, moterų ir vaikų. Patarimai veltui. VALANDOS: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais ir šventadieniais nuo 10 ryte iki 1 po pietų.

307 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Brooklyno Graboriai

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS
(Armakauskas)
Graborius — Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043 Notary Public

M. P. BALLAS
(Bieliauskas)
Laidotuvių Direktorius
660 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

EVergreen 8-9770

JOSEPH GARSZVA
Graborius — Balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783
Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
337 Union Av., B'klyn, N.Y.
Namas tas pats, tik miesto patvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Tel. STagg 2-4409

A. RODZEWICZ
(Radzevičius)
Laidotuvių Direktorius
402 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.
(Prieš pat Apreiškimo bažnyčią)
Duodu automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokiems pasivažinėjimams.

Tel. VIrginia 7-4499

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(Šalinskas)
Vestie E. Davis,
Licensed Mgr.
Suteikiam Garbingas Laidotuves
— $150 —
KOPLYČIAS SUTEIKIAM NEMOKAMAI
84-02 Jamaica Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tel. Newtown 9-4464

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre, Manager
LAISNIUOTAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Veronica R. Valantiejus
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, N. Y.

Dalyvaukime Prof. K. Pakšto Kalboje

Ateinantį pirmadienį, spalių 9 d., 8 val. vakare, Grand Paradise salėje įvyksta nepaprastai svarbios profesoriaus dr. Kazio Pakšto prakalbos apie svarbiausius Lietuvos reikalus, apie dabartinę Europos padėtį, apie Vilniaus krašto likimą.

Iki šiol spalių 9 d. visi minėdavome, kaip amžinos Lietuvos sostinės Vilniaus užgrobimo liūdnos sukakties dieną. Vilniaus padėtis šiandie neaiški. Į Vilnių, į visą Vilniaus kraštą, į visą Lietuvą dabar krypsta visų ištikimų lietuvių jautrus dėmesys. Turime apsišarvoti kantrumu ir tiksliausiomis žiniomis, kurių daug galėsime patirti iš prof. Pakšto.

Grand Paradise salė, kampas Grand ir Havemeyer, spalių 9 d., pirmadienį, bus atdara nuo 7 val. vak. Visiems įėjimas laisvas, jokio įžangos mokesčio nebus. Prakalbas ruošia L. K. Federacijos New Yorko apskritis.

J. E. VYSKUPAS MOLLOY SVEIKINO APREIŠKIMO PARAPIJĄ

Spalių 1 d. Brooklyno Apreiškimo lietuvių parapija, klebono kun. N. Pakalnio vadovaujama, minėjo savo gyvavimo 25 metų sukaktį bažnytinėmis apeigomis, kurių iškilmingumui ypatingos reikšmės suteikė J. E. Brooklyno vyskupas Thomas E. Molloy savo atsilankymu.

Vyskupas labai iškilmingai sutiktas 10:30 val. ryte prie bažnyčios, kur jo laukė gausiai susirinkę parapijiečiai; par. mokyklos mergaičių ir berniukų benas grojo iškilmingus maršus. Einantį į bažnyčią vyskupą lydėjo seselių domininkonių gražiai papuošti vaikučiai, mokyklos benai, o vyskupui įžygiavus į bažnyčią, sugaudė vargonai ir didysis parapijos choras galingai užgiedojo „Ecce Sacerdos Magnus". Artindamasis prie altoriaus, vyskupas laimino tikinčiuosius, o po to užėmė puošniai įrengtą vietą; prie jo visą laiką buvo kun. A. Milukas ir kun. J. Balkūnas.

Iškilmingas padėkos mišias laikė pats par. klebonas, kun. Pakalnis, asistuojamas šv. Jurgio par. klebono, kun. K. Paulonio, ir kun. A. Petrausko, Apreiškimo par. vikaro; ceremonijų vedėju buvo kun. J. Simonaitis, Elizabetho par. klebonas; jam pagelbėjo kun. B. Kruzas, vietos par. vikaras. Pamaldose dalyvavo ir Angelų Karalienės par. klebonas, kun. J. Aleksiūnas ir kun. J. Laurynaitis.

Po mišių, vyskupas Molloy įžengė į sakyklą ir pasakė savo sveikinimo žodį jubiliejaus proga. Jo žodis buvo pilnutinis pamokslas, jautriai palietęs visus tikinčiuosius.

Pirmiausia Ganytojas perdavė Popiežiaus Pijaus XII sveikinimą sukaktuvininkei Apreiškimo parapijai, jos kunigams, seselėms mokytojoms ir visiems parapijiečiams. Vyskupas pareiškė, kad Popiežius siunčia ir Apaštališką Palaiminimą visiems parapijos žmonėms.

Čia paduosime vyskupo pamokslo nors labai trumpą santrauką:

Atvykau šiandie į šią bažnyčią dalyvauti Jūsų parapijos gyvavimo 25 metų sukakties minėjimo iškilmėse; perduodu Jums Brooklyno vyskupijos visų kunigų, vienuolių, tikinčiųjų ir savo sveikinimus Jūsų įžymiajam klebonui, kunigams, seselėms vienuolėms, mokyklos vaikučiams ir visiems parapijiečiams. Žinau, kad esate ištikimi, drausmingi ir ištvermingi Bažnyčios nariai; esu tikras, kad suprantate, kad bažnyčia yra Dievo įstaiga žmonijai laimę užtikrinti. Lietuvių tautos taikingumas ir maldingumas man gerai žinomi ir aš džiaugiuosi, kad didžiulėje Brooklyno vyskupijoje klesti kelios lietuvių parapijos. Aš prašau Dievo, kad Jis visada laimintų lietuvius jų ekonominiame, socialiniame ir dvasiniame gyvenime.

Turime atsiminti, kad gyvename ypatingai sunkius laikus. Po paskutinio karo iki 1922 m. buvo neva gerovės laikai; žmonės graibstė pinigus, krovė medžiaginius turtus, pamiršdami, kur jų tikroji laimė. Atėjo krizė, pinigai ir turtai nyko, keitėsi santvarkos ir taip sulaukėme dar baisesnės krizės. Šią valandą visi junkimės maldoje ir kitoje tikybinėje praktikoje, stengdamiesi išpildyti savo pareigas. Prašykite Eucharistinį Kristų, kad Jis laimintų ir laikytų Jūsų parapiją ilgus amžius.

Po pamokslo vyskupas suteikė palaiminimą Švč. Sakramentu ir taip užbaigtas bažnytinis sukakties minėjimas, palikęs labai gražių įspūdžių. Išeinantieji iš bažnyčios turėjo progą įsigyti praeitos savaitės „Ameriką", skirtą šiai sukakčiai paminėti ir jubiliejinį parapijos leidinį, išėjusį gegužės mėn. gale.

NAUJOJE VIETOJE

REPUBLIC BAR & GRILL

J. Sutkus, sav.

492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kad geriau patenkinti visus kostumerius ir draugus, J. Sutkus persikėlė į kitą daug patogesnę vietą, kampas Grand ir Hooper Sts. Norėdami gauti tikrą nuoširdų lietuvišką patarnavimą, užeikite į naują vietą

492 Grand St., Brooklyn, N. Y.

IŠ APREIŠKIMO PARAPIJOS

Šv. Vardo suaugusių vyrų draugijos ketvirtadalinis susirinkimas įvyks šį šeštadienį, spalių 7 d., 8:30 val. vak., tuojau po novenos pamaldų. Ypatingai kviečiame visus mūsų parapijos vyrus dalyvauti mūsų draugijos susirinkime.

Spalių 8 d., sekmadienį, šv. Vardo draugijos suaugę vyrai eis bendrai prie Komunijos 8 val. mišių metu. Visi nariai prašomi dalyvauti. **Draugijos valdyba.**

„THE ANNUNCIATOR"

Tokiu vardu šią savaitę Brooklyno Apreiškimo parapijos Katalikų Jaunimo Draugija išleido savo mėnesinį laikraštį, skiriamą lietuvių katalikų jaunuomenei. Redakcija nusako būsimą laikraščio kryptį, jo siekius. Laikraštis išleistas anglų kalboje, skoningai, tvarkingai; tik pavartęs tuoj matai, kad leidėjai turi laikraštininkų gyslelę ir sugeba pasiekti jaunimo pulsą.

Laikraščio redaktorium yra Ant. Stanis; jo artimiausi bendradarbiai — M. Dalinskaitė, A. Čižauskas ir V. Masionis. Laikraštis bus leidžiamas kiekvieno mėnesio pirmą antradienį. Apie jį teks vėliau gal daugiau parašyti.

IŠ ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS

Spalių 2 d. iškilmingai užbaigta Dievo Motinos Stebuklingo Medalikėlio garbei novena, kurią parapijiečiai, ypač jaunimas lankė gausingai.

Šv. Vardo vyrų draugija nuo sekančio sekmadienio pradės savo susirinkimus. Sekmadienį visi nariai turi dalyvauti bažnyčioje 9 val. mišių metu ir eiti bendrai prie Komunijos. Tuojau po mišių bus svarbus susirinkimas. Visų narių pareiga tuojau po 9 val. mišių eiti į par. salę ir dalyvauti pasikalbėjimuose.

Rožančiaus vakarinės pamaldos įvyksta kiekvieną vakarą 7:30 val. Šiandie bus Šventoji Valanda 7:30 val. vak.

Pereitą penktadienį, kaip jau buvo „Amerikoje" minėta, mūsų parapijos jaunuolių benas dalyvavo Pasaulinės Parodos New Yorko valstybės dienoje. Čia jie paradavo ir gražiai pasirodė, laimėdami savo muzika ir maršavimu trečią visų tos rūšies benų vietą. Garbė jaunuoliams. Argi ne džiaugsmas tėvams matant, kaip jų vaikai gražiai pasirodo prieš kitataučius ir būna pagerbiami.

10 METŲ SUKAKTIS

Angelų Karalienės par. Rožančiaus dr-ja spalių 1 d. minėjo 10 metų sukaktį. 9 val. ryte narės, pasipuošusios gėlėmis, su vėliava priešaky atėjo organizuotai į bažnyčią išklausyti mišių, kurias atlaikė kleb. kun. J. Aleksiūnas, o turiningą pamokslą pasakė kun. T. Narbutas, svečias iš Lietuvos. Visos narės bendrai priėmė Komuniją. Po rožančiaus pamaldų įvyko susirinkimas ir draugiška vakarienė. Dainų programą išpildė varg. P. Dulkė su savo šeima. Kun. Narbutas papasakojo apie Lietuvą, apie jos draugijų gyvenimą. Visos moterys jautėsi lyg esančios Lietuvoje.

Šį sekmadienį, 8 val. vak., po vakarinių pamaldų, dr-ja ruošia įdomų laimėjimų vakarą; pelnas parapijai. Visos narės kviečiamos atsilankyti, bus gražių dovanų.

A. P.

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Rožančiaus dr-ja gražiai paminėjo savo metinę šventę praeitą sekmadienį. 9 val. visos narės išklausė mišių ir bendrai priėmė Komuniją. Altoriai buvo papuošti raudonomis gėlėmis. Kun. K. Paulonis atlaikė mišias ir pasakė gražų pamokslą apie rožančiaus paslaptis. Po pamaldų salėje suruošti bendri pusryčiai, kuriems vadovavo M. Brangaitienė. Kun. V. Masiulis pasakė sveikinimo kalbą, linkėdamas visada vieningai veikti ir laikytis savo garbingos draugijos. Visos narės labai dėkingos kleb. kun. Pauloniui ir kun. V. Masiuliui už nuolatinį bendradarbiavimą.

Narė.

MASPETHO ŽINIOS

— Vyčių metiniai šokiai įvyks Klasčiaus salėje spalių 21 d., šeštadienį.

— Vaikų kauliukų žaidimo vakarėlis bus šį sekmadienį, spalių 8 d., 7 val. vak.

— Lietuvių kalbos mokyklos dienos bus — pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, nuo 4 ligi 6 val. po pietų.

— Spalių 2 d. palaidotas Kazys Baltrušaitis, klieriko marijono Jono Baltrušaičio tėvelis. Laidotuvėse dalyvavo pats klierikas ir kun. J. Dambrauskas, M.I.C.

— Vincas Galčius, C.M., rugs. 27 d. priėmė amžinus įžadus pas tėvus lazaristus Philadelphijoje. Tai pirmas lietuvis lazaristas Amerikoje. Vinco tėveliai yra darbštūs Maspetho parapijiečiai. Sveikiname.

— Dar vis lankosi kitų kolonijų lietuviai Maspethe, pasaulinės parodos proga. Maspethiečiai maloniai patarnauja.

— Kun. J. Balkūnas spalių 8 d. dalyvaus Hartford, Conn., lietuvių spalių 9 d. minėjimo prakalbose.

Praeitą sekmadienį Rožančiaus draugija minėjo savo metinę šventę, išklausydamos iškilmingų mišių ir pamokslo; mišias atnašavo pats klebonas, kun. Balkūnas. Vakare įvyko metinis susirinkimas. Valdyba palikta ta pati: pirm. Pr. Ražickienė, vicepirm. A. Kivytienė, fin. rašt. O. Černauskienė, prof. rašt. O. Petrulienė, ižd. V. Baltrūnienė. Rožančiaus draugija gražiai gyvuoja, turi 160 narių. Klebonas sveikino draugiją ir linkėjo kitiems metams geriausių sėkmių, dirbti ir melstis.

O. P.

MOTERŲ SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos Komiteto moterų skyriaus paskutinis susirinkimas įvyks antradienį, spalių 10 d., 8 val. vak. SLA salėje. Visos narės kviečiamos atsilankyti.

RIMAVIČIUS KELIONĖJE

Dr. Juozas Raymond — Rimavičius, Marianapolio kolegijos mokytojas, Columbia universiteto lietuvių kalbos lektorius, rugpiūčio mėnesį išvyko į Europą, tikslu aplankyti Lietuvą. Jis keliavo lenkų laivu „Pilsudski", bet kelionės metu kilo karas ir „Pilsudski" turėjo sustabdyti plaukimą; laivas pateko į vieną anglų uostą. Dabar nežinia, kur yra dr. Rimavičius, bet jis atsiuntė laišką ir praneša, kad sugrįš ir suskubs numatytu laiku pradėti savo paskaitas Columbia universitete.

MOTERŲ PRAMOGA

Moterų S-gos N. Y. ir N. J. apskritis penktadienį, spalių 20 d., 8 val. vak., Šalinsko salėje, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene, rengia kauliukų ir kortų žaidimo vakarą. Visi kviečiami atsilankyti.

PAMINKLO REIKALU

Brooklyno piliečių klubas nutarė dėti pastangas pastatyti paminklą Dariui ir Girėnui. Sudaryta atitinkama komisija iš 5 asmenų spalių 29 d. šaukia „visų Brooklyno ir apylinkės organizacijų, draugijų, kliubų ir kuopų atstovų konferenciją"; draugijos prašomos atsiųsti „nors tris delegatus".

Katalikų draugijos gerai supras, kaip joms elgtis. Kvietimo komisija parinko laiką, visiškai nepatogų katalikams. Posėdis paskirtas 10 val. ryte, vadinasi, tada, kai katalikai atlieka savo tiesiogines pareigas sekmadienį bažnyčioje.

LANKĖSI

Šiomis dienomis mūsų įstaigoje lankėsi Viktorija Dirsienė ir Katrė Petronienė iš Rochester, N. Y., lydimos brooklynietės Norkeliūnienės. Viešnios viešėjo apylinkėje, lankė pas. parodą.

AUKOS LIETUVOS PAVILJONUI PASAULINĖJE PARODOJE IŠLAIKYTI

Skelbimas Nr. 2

Šv. Alfonso lietuvių parapija, Baltimore, Md. — $25.00;

N. N. (prašęs neskelbti pavardės), Brooklyn, N. Y. — $50.00;

Lietuvių Profesionalų Draugija, Brooklyn, N. Y. — $50.00;

Adv. Clarence V. Balanda, Waterbury, Conn. — $10.00;

Lietuvių Piliečių Draugija, So. Boston, Mass. — $25.00;

Dr. A. Petrika, Brooklyn, N. Y. surinko — $26.00;

Ona D. Sekienė, Brooklyn, N. Y. — $2.00;

A. Simutis, Brookly, N. Y. — $2.00;

Juozas Latvis, Amsterdam, N. Y. — $1.00;

Izidorius Kupauskas, Chicago, Ill. — $1.00.

Viso — $192.00.

Anksčiau paskelbta — $221.00.

Viso aukų — $413.00.

Iš čia skelbiamų aukų aiškėja, kad Amerikos lietuviai gyvai atjaučia reikalą Lietuvos Paviljoną išlaikyti iki Parodos pabaigai.

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke nuoširdžiai dėkoja aukotojams, kviesdamas paskubėti su tolimesne parama.

1939 m. rugsėjo 27 d.

VIEŠNIA IŠ KALIFORNIJOS

Spalių 3 d. mūsų redakcijoje lankėsi B. Starkienė, „Amerikos" skaitytoja, gyvenanti Hollywoode, Calif. Viešnia prieš pora savaičių atvežė savo sūnų į Marianapolio kolegiją mokytis ir ta proga viešėjo Nauj. Anglijoje. Šią savaitę lankė pasaulinę parodą. Maloni viešnia papasakojo apie Kalifornijos lietuvių gyvenimą.

P. Starkienė yra pavyzdys daugeliui lietuvių, gyvenančių arti lietuviškos aukštosios mokyklos ir nesinaudojančių ja savo vaikų gerovei. Siųsdama savo sūnų į lietuvišką mokslo ir auklėjimo mokyklą iš tolimos Kalifornijos, p. Starkienė parodo, kaip reikia rūpintis lietuvybės reikalais.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Viena turtuolė, atvykusi iš Toledo, Ohio, į New Yorką, apsilankė į plaukų sutaisymo saliona. Čia savo $25,000 žiedą padavė vienai merginų nuvalyti. Ši įdėjo į popierinę dėžutę ir pamiršo. Visos dėžės ir popierius buvo perduotas valytojui, kuris buvo jau bevežąs viską sudeginti. Apsižiūrėjus sukelta policija, kuri surado vežiką, iškrėtus visus popierius surastas ir žiedas, kurs atiduotas savininkei.

New Yorke atsirado kelios šeimos, kurios mėgina Amerikoje Vokietijos pavyzdžiu valgio sumažinimo sistemą. Laikraščiai praneša, kad „pasninkautojai" jaučiasi labai alkani.

New Yorko valstybės prekybos rūmai savo susirinkime nutarė reikalauti, kad valstybės viešose mokyklose būtų įvesta tikybos pamokos. Jie seka posakį: „Kuri tauta neturi religijos pamato, jos visas namas subyrės".

Plainsfield, N. J. policija gražiai važiuojantiems automobiliu dalina judomųjų paveikslų bilietus, gi betvarkius baudžia be pasigailėjimo.

Nassau apskrities ūkininkai, daugumoje bulvių augintojai, sako, kad dabar bulvės pigios. Jie atsimena dar tuos laikus, kada statinė bulvių buvo $14.00 ir kai kuriose vietose mokėdavo net 20 dol. už statinę. Jie sako, kad tokie laikai jau neateis.

Brooklyne atsirado apgavikų, kurie siūlo rūkytojams, kurie jiems prisiųs 25 c. visą dėžę cigarečių už 69 c. Apgavikas, gavęs 25 c., pareikalauja dar 1 dol. ir duoda kortą, su kuria nurodytoje krautuvėje žmogus gauna dėžę cigarečių, kurią perkant krautuvėje galima gauti pigiau. Apgavikai areštuojami.

GREAT NECK, N. Y.

Federacijos nariai ir jos bičiuliai prašomi žinoti, kad šį ketvirtadienį įvyks Federacijos susirinkimas. Raštininkė Skardžiūtė visiems nariams išsiųs atvirutes, kviesdama dalyvauti susirinkime; ji praneš nariams apie naują susirinkimų tvarką. Per „Ameriką" užkviečiam visus atsilankyti į susirinkimą. Išgirsim gražių kalbų ir nutarsim naujų dalykų.

Vyčių „spaghetti" vakarienė gražiai pavyko. Nors mažai svečių iš toliau atvyko, vietinis jaunimas gerai pasirodė. Komisija nori širdingai padėkoti tiems, kurie prisidėjo darbu bei auka.

Vietinis.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS: 8—10 ryto, 1—2 p. p., 6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. EVergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUCKAS
4302 Flatlands Avenue
VALANDOS: 1—2 p. p., 6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. NAvarre 8-1919

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vak.
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Tel. STagg 2-7177

ALFRED J. WENTZ
(VENCIUS)
ADVOKATAS
219 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y.
(Williamsburgh Bridge Plaza)

Tel. EVergreen 8-7027

GARSAS BAKERY, Inc.
Savininkas A. Shrupskis
GERA DUONA — ŽMOGAUS SVEIKATA
Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą lietuvišką duoną. "GARSO" KEPTUVĖ kepa geriausią lietuvišką duoną, keiksus ir pyragaičius vestuvėms bei kitokiems pokyliams.
SIUNČIA IR Į KITUS MIESTUS.
68 So. 2nd Street, Brooklyn, N, ,Y

Tel. EVergreen 4-7142

SALDAINIŲ PALOCIUS
GERIAUSIOS RŪŠIES
Lengvi užkandžiai, kava, arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETŪS — VAKARIENĖ Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetonos. ALUS iš geriausių bravorų. Parengimams priimami užsakymai. KREIPKITĖS:
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI!

Pirkite tik lietuvių gamybos „OVER GLOBE" avalynę ir tik lietuviškose krautuvėse. Čia jūs rasite visokios rūšies ir geros kokybės BATŲ, BATELIŲ, GALIOŠIŲ, RUBBERS, ARCH SUPPORT, SLIPPERS, SNEAKERS ir moterims šilko KOJINES.

Užtikriname, kad pirkiniu ir kaina jūs būsite pilnai patenkinti.

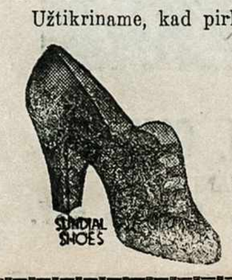

MILCHIUS SHOE SHOPS, Inc.
235 Grand St., tarpe Driggs Ave. ir Roebling St., Brooklyn, N. Y.
56-27 Clermont Ave., Maspeth, N. Y.
66-31 Grand Ave., Maspeth, N. Y.
69-21 Grand Ave., Maspeth, N. Y.